

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 192

49 tomas

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

2006 m. rugpjūčio 16 d.

Pranešimo Nr.

Turinys

Puslapis

I Informacija

.....

II Parengiamieji aktai

Regionų komitetas

62-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. vasario 15 — 16 d.

2006/C 192/01	Regionų komiteto nuomonė dėl Persvarstyto pasiūlymo dėl Tarybos ir Europos Parlamento reglamento dėl keleivių vežimo keliais ir geležinkeliais viešųjų paslaugų	1
2006/C 192/02	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Sveikesnių, saugesnių, labiau pasitikinčių piliečių: sveikatos ir vartotojų apsaugos strategija ir dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Bendrijos veiksmų programos sveikatos ir vartotojų apsaugos srityje 2007–2013 m.	8
2006/C 192/03	Regionų komiteto nuomonė dėl Žaliosios knygos dėl energijos vartojimo efektyvumo arba kaip mažesnėmis sąnaudomis sutaupyti daugiau energijos	12
2006/C 192/04	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai dėl su jaunimu susijusių Europos politikos krypčių Europos jaunimo reikalų sprendimas — Europos jaunimo pakto įgyvendinimas ir aktyvaus pilietiškumo skatinimas	15
2006/C 192/05	Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl i2010 — Europos informacinė visuomenė augimui ir užimtumui skatinti	21

LT

2006/C 192/06	Regionų komiteto nuomonė dėl: — Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui dėl Hagos programos: Dešimt prioritetų ateinantiems penkeriems metams — Partnerystė Europos atsinaujinimo vardan laisvės, saugumo ir teisingumo srityje — Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui dėl 2007–2013 m. Saugumo ir laisvių apsaugos pagrindų programos sudarymo — Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl 2007–2013 m. Terorizmo prevencijos, parengties ir padarinių valdymo specialios programos sudarymo pagal Saugumo ir laisvių apsaugos bendrąją programą ir dėl 2007–2013 m. Nusikalstamumo prevencijos ir kovos su nusikalstamumu specialios programos sudarymo pagal Saugumo ir laisvių apsaugos bendrąją programą — Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui dėl 2007–2013 m. Pagrindinių teisių ir teisingumo pagrindų programos sudarymo Pasiūlymai dėl sprendimų dėl šių specialių programų sudarymo 2007–2013 m.: Kovos su smurtu (<i>Daphne</i>) ir informacijos apie narkotikus ir jų prevencijos, Pagrindinių teisių ir pilietybės, Baudžiamosios teisenos, Civilinės teisenos pagal Pagrindinių teisių ir teisingumo bendrąją programą	25
2006/C 192/07	Regionų komiteto rezoliucija dėl regionų komiteto politinių tikslų (2006-2008)	34
2006/C 192/08	Regionų komiteto rezoliucija dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo, suartinančio Europą raginimas priimti reglamentą dėl europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupės (ETBG)	38

II

(Parengiamieji aktai)

REGIONŲ KOMITETAS

62-OJOJE PLENARINĖJE SESIJOJE, ĮVYKUSIOJE 2006 M. VASARIO 15 — 16 D.

Regionų komiteto nuomonė dėl Persvarstyto pasiūlymo dėl Tarybos ir Europos Parlamento reglamento dėl keleivių vežimo keliais ir geležinkeliais viešųjų paslaugų

(2006/C 192/01)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Tarybos ir Europos Parlamento reglamento dėl keleivių vežimo keliais ir geležinkeliais viešųjų paslaugų persvarstytą pasiūlymą COM(2005) 319 final — 2000/0212(COD);

atsižvelgdamas į 2005 m. rugsėjo 27 d. Tarybos sprendimą, vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 1 ir 71 dalimi, pasikonsultuoti su Komitetu šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į Regionų komiteto pirmininko 2005 m. kovo 23 d. sprendimą pavesti Teritorinės sanglaudos politikos komisijai parengti nuomonę šia tema;

atsižvelgdamas į 1969 m. birželio 26 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1191/69 dėl valstybių narių veiksmų, susijusių išsipareigojimais, neatskiriama nuo viešosios paslaugos geležinkelio, kelių ir vidaus vandens transporto srityje sąvokos, pakeistą Reglamentu (EEB) Nr. 1893/91;

atsižvelgdamas į Reglamento COM(2000) 7 final pasiūlymą, pakeistą COM(2002) 107 final, dėl valstybių narių veiksmų, susijusių su viešųjų paslaugų sektoriaus reikalavimais ir keleivių vežimo keliais, geležinkeliais bei vandens keliais viešųjų paslaugų teikėjų atranka;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl valstybių narių veiksmų dėl viešųjų paslaugų reikalavimų ir viešųjų paslaugų sutarčių sudarymo keleivių vežimo geležinkelių, kelių ir vidaus vandens transporto priemonėmis srityje CdR 292/2000 fin (1) COM(2000) 7 final — 2000/0212 (COD);

atsižvelgdamas į 2003 m. liepos 24 d. Teisingumo teismo sprendimą byloje C-280/00 Altmark Trans GmbH ir Regierrungsprätsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH ir 2005 m. sausio 11 d. Teisingumo teismo sprendimą byloje C-26/03 Stadt Halle — RPL Recyclingpark Lochau GmbH ir Arbeitsgemeinschaft Thermische Restabfall- und Energieverwertungsanlage TREA Leuna;

atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 2 d. Teritorinės sanglaudos politikos komisijos šiuo klausimu priimtą nuomonės projektą (CdR 255/2005 rev 1) (pranešėjas **Bernard Soulage**, Ronos-Alpių regiono tarybos pirmininko pirmasis pavaduotojas (FR/ESP);

63-iojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. vasario 15–16 d. (vasario 16 d. posėdis), priėmė šią nuomonę.

(1) OL C 253, 2001 9 12, p. 9

I. Bendrosios pastabos

Regionų komitetas

Laikosi nuomonės, kad, suvienodinus konkurencijos sąlygas ir pašalinus teisinį netikrumą, bus sudarytos palankesnės sąlygos viešajam transportui.

Mano, kad būtina suderinti ir supaprastinti konkurencijos teikiant viešojo transporto paslaugas sąlygas, kad būtų užtikrintas didesnis **viešųjų paslaugų įsipareigojimų** (VPI) ir atlygio už suteiktas paslaugas **skaidrumas**.

1. Dėl VPI įforminimo sutartimis

1.1 **Pritaria** valstybės pagalbos, teikiamos **visuotinės svarbos ekonominėms paslaugoms**, specifiskumo pripažinimui ir viešųjų paslaugų sutarčių, suteikiančių aiškumo kiekvienos šalies teisėms ir įsipareigojimams, apibrėžimui.

1.2 **Džiaugiasi** reglamento, nustatančio **socialinius ir teritorinius tikslus**, kurių siekia kiekviena kompetentinga institucija, neutralumu.

1.3 **Palankiai vertina** sutartinę logiką, kai pripažįstamas VPI vaidmuo siekiant socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslų. **Viešųjų paslaugų sutartys** leidžia skaidriai apibūdinti VPI ir jų kaštus.

2. Dėl paslaugų organizavimo

2.1 **Teigiamai vertina**, kad, laikantis **subsidiarumo principo**, reglamento projekte vietos ir regionų valdžios institucijoms suteiktas reikiamas lankstumas siekiant geriau patenkinti specifinius ir sudėtingus viešųjų transporto paslaugų vietos poreikius, susijusius su socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslais.

2.2 **Primena**, kad pritaria vietos valdžios institucijų **laisvo administravimo principui**, suteikdamas joms teisę savo nuožiūra pasirinkti kolektyvinio transporto paslaugų teikimo būdą atsižvelgiant į daugumos valstybių narių teisės aktus.

2.3 **Džiaugiasi** kompetentingų institucijų galimybe **laisvai pasirinkti valdymo būdą** atsižvelgiant į vietos poreikių įvairovę ir skirtingas gamybos sąlygas.

2.4 **Iš esmės palankiai vertina geografinio apribojimo** vidaus operatoriams taisyklę (5 straipsnio 2 dalis), kuri leis panaikinti daugumą įtarimų dėl „nesuderinamos“ pagalbos išsaugant teisę kreiptis į vidaus operatorių. **Mano**, kad geografinio apribojimo principas iš vietos ir regionų valdžios institucijų neatima galimybės teikti kai kurias transporto paslaugas už jų administruojamų teritorijų ribų.

2.5 **Dar kartą patvirtina** savo teigiamą požiūrį į vietos viešojo transporto sektoriaus rinkos atvėrimą laikantis tvarios „**reguliuojamos konkurencijos**“ principo aplinkos apsaugos srityje, taip dar kartą pabrėžiant būtinybę patenkinti pažeidžiausiai visuomenės grupių (nepalankiausiuose rajonuose gyvenančių asmenų, ieškančių darbo) poreikius.

2.6 **Džiaugiasi, kad kompetentingoms institucijoms pripažinta atsakomybė** sudaryti paslaugų teikimo sutartis. Kompetentingos institucijos galės savo nuožiūra sudaryti vieną ar kelias transporto paslaugų teikimo sutartis ir paskirstyti riziką.

2.7 **Džiaugiasi** atitinkamu **lankstumu** skelbiant konkursą: dėl viešųjų paslaugų teikimo sutarties gali būti vykdomos derybos (5 straipsnio 3 dalis) arba, nustojus teikti paslaugas, tiekėjas gali būti paskirtas tiesiogiai (5 straipsnio 5 dalis).

2.8 **Stebisi**, kad miesto **jūros ir vidaus vandenų** transportui šis naujas reglamento pasiūlymas netaikomas. RK apgailestauja, kad reglamento projektas netaikomas ir viešojo vidaus vandenų transporto paslaugoms nuo tada, kai tos paslaugos buvo įtrauktos į vietos viešojo transporto tinklą.

3. Dėl transporto paslaugų teikėjų

3.1 **Konstatuoja**, kad reglamentas nevaržo **privачios iniciatyvos** dėl nereglamentuotų keleivių transporto rinkų nacionaliniu lygiu (be išimtinių teisų ir kompensacijų).

3.2 **Mano**, kad reglamentu siekiama išvengti naujų monopolijų vietos viešojo transporto sektoriuje susidarymo ir neišstumti **MVI** iš rinkos.

3.3 **Pritaria** siūlomai pusiausvyrai, užtikrinančiai **glaudžius** kompetentingų institucijų ir didžiųjų transporto įmonių **santykius**. Norint užtikrinti kokybišką ir efektyvų vietos transportą, regionų įtaka viešojo transporto planavimo ir organizavimo procese turi būti didesnė. Kadangi transporto srutai didėja, būtina įvesti apribojimus nacionalinių ir regioninių viešojo transporto viešųjų paslaugų koordinavimo valdymo srityje.

3.4 **Sutinka**, kad **regioniniam ir tolimajam susisiekimui geležinkeliais** reglamento 5 straipsnio nuostatos turėtų būti netaikomos.

3.5 **Kelia klausimą dėl teisingam VPI kompensavimo įvertinimui** siūlomų taisyklių pritaikymo. Šio įvertinimo sudėtingumas (ar neįmanomumas) gali tapti teisinio netikrumo šaltiniu.

3.6 **Pastebi**, kad **regioniniam** ir tolimajam **susisiekimui geležinkeliais** jokios **tiesioginių sutarčių sudarymo taisyklės** nėra numatytos. Kai kurios įmonės galės sudaryti tiesiogines regioninio ir tolimojo susisiekimo sutartis ir dalyvauti konkurse. Reikėtų atkreipti dėmesį į galimą konkurencijos iškraipymą.

4. Dėl dokumento pobūdžio

4.1 **Stebisi**, kad Komisija nepagrindžia, kodėl pasirinko labiausiai privalomo pobūdžio Bendrijos integracijos priemonę.

4.2 **Konstatuoja**, kad dėl labai skirtingos situacijos valstybėse narėse reglamento projekte siūlomi **apibrėžimai kartais netikslūs**, tačiau įpareigoja valstybes nares juos patikslinti savo teritorijose. Kaip tik su tokiu atveju susiduriama apibrėžiant miesto teritoriją (2m straipsnis), kai teritorijos, kurioms reikia transporto, retai sutampa su institucijų kompetencijos ribomis.

II. Rekomendacijos

Pakeitimai

1 rekomendacija

1.2 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
2. Šis reglamentas yra taikomas viešosioms nacionalinio ir tarptautinio keleivių vežimo geležinkeliais ir kitomis bėginėmis transporto rūšimis bei keliais paslaugoms, išskyrus paslaugas, kurios teikiamos dėl jų istorinės reikšmės arba dėl turizmo poreikių.	2. Šis reglamentas yra taikomas viešosioms nacionalinio ir tarptautinio keleivių vežimo geležinkeliais ir kitomis bėginėmis transporto rūšimis bei keliais paslaugoms, išskyrus paslaugas, kurios teikiamos dėl jų istorinės reikšmės arba dėl turizmo poreikių.

Paaiškinimas

Kalbant apie reglamento taikymo sritį, RK apgailestauja dėl modalinio reglamento projekto vertinimo, kuris pasireiškia suderinamumo ir vystymo svarbos nuvertinimu integruotoje judėjimo politikoje vietos lygiu. RK pageidauja, kad būtų atsižvelgta į suderinamumo siekius, kad valdžios institucijos būtų skatinamos įforminti viešųjų paslaugų teikėjų įsipareigojimus sutartimis įvairiarūšėse sistemose (metro, tramvajus, autobusas, funikulierius, vidaus vandenų keliai, automobilių statymas, dviračių nuoma, automobilių nuoma, daugiamodalinė stotis, informacinės sistemos ir kt.)

2 rekomendacija

2 j straipsnis. Apibrėžimai

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
j) „vidaus operatorius“: teisiškai aiškiai atskirtas subjektas, visiškai pavaldus kompetentingai institucijai, tokiu pat būdu kaip ir jos pačios tarnybos. Siekiant nustatyti tokį pavaldumą, reikia atsižvelgti į tokius požymius: atstovavimo administravimo, valdymo ir priežiūros organuose lygį, atitinkamas nuostatas įstatuose, nuosavybės rūšį, faktinę įtaką ir kontrolę, priimant strateginius sprendimus ir atskirus vadybos sprendimus.	j) „vidaus operatorius“: teisiškai aiškiai atskirtas subjektas, visiškai pavaldus kompetentingai institucijai, tokiu pat būdu kaip ir jos pačios tarnybos. Siekiant nustatyti tokį pavaldumą, reikia atsižvelgti į tokius požymius: atstovavimo administravimo, valdymo ir priežiūros organuose lygį, atitinkamas nuostatas įstatuose, nuosavybės rūšį, faktinę įtaką ir kontrolę, priimant strateginius sprendimus ir atskirus vadybos sprendimus. <u>Vidaus operatoriaus statusas neleidžia privačioms įmonėms turėti didesnę negu 33 proc. paslaugų teikėjo socialinio kapitalo dalį. Tiesiogiai sudaryti sutartį su vidaus operatoriumi galima ir tada, kai nesilaikant 2 straipsnio nuostatų (j), vidaus operatorius restoruktūrizacijos tikslais ima bendradarbiauti su išorės operatoriumi, kurio institucija nekontroliuoja. Pasi- baigus aukščiau minėtu atveju tiesioginei sutarčiai, vidaus operatorius jau nebegali gauti tiesioginio užsakymo.</u>

Paaškinimas

RK pageidauja kuo tiksliau apibrėžti vidaus operatorius ir taisykles, apibūdinančias valdžios institucijos teisę tą operatorių kontroliuoti.

Pradinė rekomendacija remiasi 2005 m. sausio 11 d. Stadt Halle bylos sprendimu (byla C-26/03), kurio 49 punkte skelbiama: tuo atveju, jeigu privačiai įmonei priklauso nors ir nedidelė bendrovė, kurios dalį kapitalo valdo nagrinėjama perkančioji organizacija, kapitalo dalis, yra akivaizdu, kad perkančioji organizacija negali kontroliuoti tokios bendrovės taip, kaip savo tarnybų.

Stadt Halle bylos sprendimas reiškia, kad bet kokio privataus subjekto dalyvavimas, nepriklausomai nuo to, kiek jis dalyvauja, vietos ar regionų valstybinėje įmonėje, yra reguliuojamas Bendrijos viešųjų pirkimų taisyklėmis, uždedančioms didelę administracinę našą. Tai reiškia ir EB sutarties 295 straipsniu nustatyto neutralumo nuosavybės atžvilgiu kvestionavimą ir smarkiai apriboja viešosios ir privačiosios partnerystės veiklos ribas. Stadt Halle sprendimas mišriojo kapitalo įmonėms kelia daugiau problemų, negu išsprendžia.

Taigi RK ragina Europos Parlamentą nesutikti, kad Bendrijos teisminė praktika diktuoūtų Bendrijos teisėkūrai ir nustatyti maksimalią ribą, iki kurios įmonė gali kontroliuoti bendrovę taip, kaip savo tarnybas. Taigi, jai neberekėtų skelbti konkurso.

Reglamento projektu siekiama sukurti Europos Sąjungoje reguliuojamą konkurencijos rinką. Būtina tam sąlyga — gerai veikiančios privačios ar viešosios įmonės. EB steigimo sutartyje išdėstytos valstybės pagalbos taisyklės turi užkirsti kelią tokiam konkurencijos iškraipymui, kai valstybinės įstaigos remia viešosiomis lėšomis tam tikras įmones. Tačiau jos neturi išstumti viešųjų įmonių iš rinkos. Kad viešosios transporto įmonės galėtų pasiręsti rinkos atvėrimui, reikalingos pereinamojo laikotarpio nuostatos; priešingu atveju jos atsidurs blogesnėje padėtyje lyginant su privačiomis įmonėmis dėl praityje su valstybiniu užsakymu susijusių senų „skolų“ (pvz., tarifinių atlygių, paslaugų nedidelės paklausos laikotarpiu ir tam tikroms gyventojų grupėms teikimo). Todėl viešosioms įmonėms nustatytu pereinamuoju laikotarpiu turėtų būti sudarytos sąlygos, pritraukus privatų kapitalą, tapti konkurencingomis, tačiau šiuo pereinamuoju laikotarpiu nereikėtų būtinai skelbti konkurso. Priešingu atveju viešosioms įmonėms beliktų tik priverstinis privatizavimas arba tektų atsisakyti veiksmingesnių struktūrų.

3 rekomendacija

2 m straipsnis. Apibrėžimai

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
... m) „regioninio ir tolimojo susisiekimo transportas“: susisiekimo paslaugos, kurios nėra skirtos tenkinti miestų ar didmiesčių, arba susisiekimo tarp didmiesčio ir jo priemiesčių poreikius.	... m) „regioninio ir tolimojo susisiekimo transportas“: susisiekimo paslaugos, kurios nėra skirtos tenkinti miestų ar didmiesčių, arba susisiekimo tarp didmiesčio ir jo priemiesčių poreikius. <u>kurios skirtos ne tik miestui ar priemiesčiui.</u>

Paaškinimas

Būtų labai gaila, jei dėl 5 straipsnio 6 dalies leidžiančios nukrypti nuostatos skirtingų interpretacijų šioje srityje įsivyrautų teisinis netikrumas. Siekiant patobulinti regioninio ir tolimojo transporto susisiekimo paslaugų apibrėžimą, RK siūlo arba patikslinti, kad valstybės narės turės pačios apibrėžti 2m straipsnyje minimas paslaugas, arba parinkti apibrėžimą, apimančią teisiškai patikrintas sąvokas. Dėl pastarosios prielaidos RK siūlo apibrėžimą pagal geografinius poreikius („didmiestis“, „miesto centras“, „priemiestis“)

pakeisti terminu pagal paslaugas, kuris būtų susijęs su „geležinkelių paketais“. Direktyvose 2001/13 (1 straipsnio 2 dalies b punktas) 2001/14 (1 straipsnio 3 dalies b punktas) šiuo klausimu nurodytos „miestų ir priemiesčių kelevių transporto paslaugos“. Reikia pastebėti, kad paslaugos klasifikuojamos nuo 1991 m. Reglamente 1191/69 (1 straipsnio 1 dalis pakeista 1893/91).

4 rekomendacija

Kalbant apie projektus, kuriems taikomos „viešųjų pirkimų“ direktyvos, Regionų komitetas:

- **prašo**, kad atsižvelgiant į specifinės teisės normos principą (*lex specialis*) reglamento projekto nuostatomis būtų taikoma viršenybė lyginant su bendrųjų direktyvų dėl viešųjų pirkimų taisyklėmis;
- **pageidauja**, kad šiame reglamente būtų išdėstytos tikslios **koncesijų** sutarčių nuostatos, paaiškinančios jų taikymą „viešųjų pirkimų“ direktyvų (93/37 ir 2004/18) atžvilgiu;
- **prašo**, kad „BOT“ (*Built Operate and Transfer*) tipo sutartys būtų aiškiau apibrėžiamos negu 5 straipsnio 1 dalyje ir 8 straipsnio 1 dalyje. Reglamente būtina būti paaiškintos teisėtos sąlygos tuo atveju, kai išimtinė teisė (ir arba) kompensacija susijusi su didelės infrastruktūros kūrimu.

5 rekomendacija

4.6 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
6. Jei reikalinga, atsižvelgus į turto nuvertėjimą, sutarties trukmė gali būti pratęsta ne ilgesniam nei pusės ankstesnės sutarties trukmės laikotarpiui, jei operatorius pateikia duomenis, parodančius kokio dydžio turto dalis, lyginant su bendru turto, yra naudojama išskirtinai teikti viešąsias paslaugas, numatytas sutartyje.	6. Jei reikalinga, atsižvelgus į turto nuvertėjimą, sutarties trukmė gali būti pratęsta ne ilgesniam nei pusės ankstesnės sutarties trukmės laikotarpiui, jei operatorius pateikia duomenis, parodančius kokio dydžio turto dalis, lyginant su bendruoju turto, yra naudojama išskirtinai teikti sutartyje numatytas viešąsias transporto paslaugas. <u>Materialiomis arba nematerialiomis investicijomis galima pagrįsti sutarties trukmės pratęsimą, kai yra antrinė rinka arba kai pagal sutarties sąlygas nesunku nustatyti jų likutinę vertę.</u>

Paaiškinimas

4 straipsnio 6 dalies leidžianti nukrypti nuostata dėl turto nuvertėjimo neturėtų stabdyti konkurencinės raidos be jokio ekonominio pagrindo pratęsiant sutarčių trukmę.

6 rekomendacija

4 straipsnis (įterpti naują punktą)

RK pakeitimas
4.8 <u>Šio straipsnio 5 ir 6 dalys netaikomos, kai taikomos direktyvos dėl viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo. Šiais atvejais nustatyta ilgiausia viešųjų paslaugų sutarčių trukmė — 30 metų nuo faktinės darbų pradžios datos.</u>

Paaiškinimas

RK siūlo, kad viešųjų paslaugų ir eksploatacijos įpareigojimai būtų apibrėžiami atskirame straipsnyje, kadangi eksploatacijos trukmė yra pagrindinis projekto ekonominės pusiausvyros aspektas. Šiuo atveju turi būti nustatyta daugiausiai 22,5 metų trukmės leidžianti nukrypti nuostata, kuri numatyta reglamento projekte.

7 rekomendacija

5.4 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
4. Kompetentingos institucijos gali sudaryti viešųjų paslaugų sutartį ne konkurso tvarka, jei planuojama metinė tų paslaugų vertė yra mažesnė nei 1 mln. eurų arba teikiant viešąsias paslaugas per metus planuojamas nuvažiuoti atstumas yra ne didesnis nei 300 000 km.	4. Kompetentingos institucijos gali sudaryti viešųjų paslaugų sutartį ne konkurso tvarka, jei planuojama metinė tų paslaugų vertė <u>imonei</u> yra mažesnė nei 1,5 mln. eurų arba teikiant viešąsias paslaugas per metus planuojamas nuvažiuoti atstumas yra ne didesnis nei 300 000 <u>500 000</u> km.

Paiškinimas

RK siūlo griežtai uždrausti kompetentingai institucijai sudaryti viešųjų paslaugų sutartis ne konkurso tvarka su vienu paslaugų teikėju, jei planuojama metinė paslaugų vertė viršija 5 straipsnio 4 dalyje nustatytą ribą. Šis straipsnis turėtų būti taikomas ne siekiant išvengti prievolės organizuoti konkursą, o norint išvengti su konkurso organizavimu susijusių išlaidų, kai deleguota tarnyba yra „maža“ arba, kai kompetentinga institucija vietoj konkurso konkurencinių pasiūlymų palygina įvairius vietoje veikiančius „smulkius operatorius“. Beje, RK siūlo kiekvienai valstybei narei nustatyti ribas pagal nacionalines ekonomines sąlygas.

8 rekomendacija

8.2 ir 8.3 punktas

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
2. Kompetentingos institucijos prižiūri, kad: a) per ketverius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo ne mažiau kaip pusė viešojo susisiekimo autobusais sutarčių (skaičiuojant pagal vertę), būtų sudaryta laikantis šio reglamento nuostatų; ir b) per aštuonerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo ne mažiau kaip pusė viešojo susisiekimo geležinkeliais sutarčių (skaičiuojant pagal vertę), būtų sudaryta laikantis šio reglamento nuostatų;	2. Kompetentingos institucijos prižiūri, kad: a) per ketverius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo ne mažiau kaip pusė viešojo susisiekimo autobusais sutarčių tys (skaičiuojant pagal vertę), būtų sudarytos laikantis šio reglamento <u>4 straipsnio</u> nuostatų; ir b) per aštuonerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo viešojo susisiekimo autobusais sutartys būtų sudaromos laikantis šio reglamento <u>5 straipsnio</u> nuostatų;
3. Kompetentingos institucijos prižiūri, kad: a) per aštuonerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo ne mažiau kaip pusė viešojo susisiekimo geležinkeliais sutarčių (skaičiuojant pagal vertę), būtų sudaryta laikantis šio reglamento nuostatų; ir b) per aštuonerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo ne mažiau kaip pusė viešojo susisiekimo geležinkeliais sutarčių (skaičiuojant pagal vertę), būtų sudaryta laikantis šio reglamento nuostatų.	3. Kompetentingos institucijos prižiūri, kad: a) per penkerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo ne mažiau kaip pusė viešojo susisiekimo geležinkeliais sutarčių tys (skaičiuojant pagal vertę), būtų sudarytos laikantis šio reglamento <u>4 straipsnio</u> nuostatų; ir b) per dešimt metų nuo šio reglamento įsigaliojimo viešojo susisiekimo geležinkeliais sutartys būtų sudaromos laikantis šio reglamento <u>5 straipsnio</u> nuostatų.

Paiškinimas

Dėl dabartinės šių dviejų punktų formuluotės kompetentingos institucijos patiria didelių sunkumų, kai pageidauja suteikti teisę eksploatuoti savo tinklą vienam operatoriui. Po ketverių ar penkerių metų jos privalės sudaryti viešųjų paslaugų sutartį ir organizuoti konkursą.

9 rekomendacija

8.5 straipsnis

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
5. 2, 3 ir 4 dalių taikymas neprivalomas viešųjų paslaugų sutartims, sudarytoms iki šio reglamento įsigaliojimo, jei tos sutartys buvo sudarytos, laikantis lygių konkurencijos sąlygų ir jei jų trukmė yra ribota bei artima šio reglamento 4 straipsnio 5 dalyje numatytai trukmei. Tos sutartys toliau galioja iki jų galiojimo termino.	5. 2, 3 ir 4 dalių taikymas neprivalomas viešųjų paslaugų sutartims, sudarytoms iki šio reglamento įsigaliojimo, jei tos sutartys buvo sudarytos, laikantis lygių konkurencijos sąlygų ir jei jų sutarčių trukmė yra ribota bei artima šio reglamento 4 straipsnioje 5 dalyje numatytai trukmei. Tos sutartys toliau galioja iki jų galiojimo termino.

Paiškinimas

Sutartys, sudarytos iki reglamento įsigaliojimo ir kurios baigiasi iki reglamento taikymui skirto pereinamojo laikotarpio pabaigos, turėtų toliau galioti iki jų galiojimo termino pabaigos siekiant išvengti teisinių procedūrų dėl patirtos žalos atlyginimo.

10 rekomendacija

8.6 punktas (išbraukti)

Komisijos pasiūlytas tekstas	RK pakeitimas
2 ir 3 dalyje nurodyto pereinamojo laikotarpio antroje pusėje kompetentingos institucijos gali viešuosiuose konkursuose neleisti dalyvauti operatoriams, kurie negali pateikti įrodymų, kad viešųjų transporto paslaugų, už kurias jie gauna kompensacijas arba išimtines teises, suteikiamas laikantis šio reglamento, vertė sudaro ne mažiau nei pusę visos viešųjų transporto paslaugų, už kurias jie gauna kompensacijas arba išimtines teises, vertės. Toks kriterijus nėra taikomas sutartims, sudarytoms skubiais atvejais, nurodytoms 5 straipsnio 5 dalyje. Jei kompetentinga institucija taiko šią galimybę, ji turi būti taikoma laikantis nediskriminavimo principo, atmetant visus šį kriterijų atitinkančius potencialius operatorius ir apie priimtą sprendimą potencialius operatorius informuojant viešųjų paslaugų teikėjų atrankos procedūros pradžioje. Kompetentingos institucijos informuoja Komisiją apie savo ketinimą pasinaudoti tokia nuostata iki konkurso paskelbimo likus ne mažiau kaip dviems mėnesiams.	2 ir 3 dalyje nurodyto pereinamojo laikotarpio antroje pusėje kompetentingos institucijos gali viešuosiuose konkursuose neleisti dalyvauti operatoriams, kurie negali pateikti įrodymų, kad viešųjų transporto paslaugų, už kurias jie gauna kompensacijas arba išimtines teises, suteikiamas laikantis šio reglamento, vertė sudaro ne mažiau nei pusę visos viešųjų transporto paslaugų, už kurias jie gauna kompensacijas arba išimtines teises, vertės. Toks kriterijus nėra taikomas sutartims, sudarytoms skubiais atvejais, nurodytoms 5 straipsnio 5 dalyje. Jei kompetentinga institucija taiko šią galimybę, ji turi būti taikoma laikantis nediskriminavimo principo, atmetant visus šį kriterijų atitinkančius potencialius operatorius ir apie priimtą sprendimą potencialius operatorius informuojant viešųjų paslaugų teikėjų atrankos procedūros pradžioje. Kompetentingos institucijos informuoja Komisiją apie savo ketinimą pasinaudoti tokia nuostata iki konkurso paskelbimo likus ne mažiau kaip dviems mėnesiams.

Paiškinimas

Šis straipsnis yra pernelyg dviprasmiškas ir gali kilti diskriminacijos ir ginčų rizika.

2006 m. vasario 16 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Sveikesnių, saugesnių, labiau pasitikinčių piliečių: sveikatos ir vartotojų apsaugos strategija ir dėl Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Bendrijos veiksmų programos sveikatos ir vartotojų apsaugos srityje 2007–2013 m.

(2006/C 192/02)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl *Sveikesnių, saugesnių, labiau pasitikinčių piliečių: sveikatos ir vartotojų apsaugos strategija* ir dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl *Bendrijos veiksmų programos sveikatos ir vartotojų apsaugos srityje 2007–2013 m.*, COM(2005) 115 final — 2005/0042 (COD);

atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 20 d. Komisijos sprendimą pasikonsultuoti su Regionų komitetu pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 1 dalį;

atsižvelgdamas į 2005 m. balandžio 12 d. priimtą Biuro sprendimą pavesti Ekonominės ir socialinės politikos komisijai parengti nuomonę šia tema;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato dėl *Aukšto lygio svarstymų dėl pacientų mobilumo ir sveikatos priežiūros raidos Europos Sąjungoje tolesnė eigos* ir Komisijos komunikato dėl *Socialinės apsaugos modernizavimo siekiant plėtoti aukštos kokybės, prieinamą ir tvarią sveikatos priežiūrą ir ilgalaikę priežiūrą: parama nacionalinėms strategijoms, naudojant „atvirą koordinavimo metodą“* (COM(2004) 301 final, COM(2004) 304 final) (CdR 153/2004) ⁽¹⁾;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato dėl *Europos Bendrijos sveikatos politikos strategijos* ir pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl *Bendrijos veiksmų programos visuomenės sveikatos srityje 2001–2006 m.* (COM(2000) 285 final) (CdR 236/2000 fin) ⁽²⁾;

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato dėl *Lisabonos strategijos socialinio elemento stiprinimo: atviro koordinavimo tobulinimas socialinės apsaugos srityje* (COM(2003) 261 final) (CdR 224/2003 fin) ⁽³⁾;

atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl paslaugų vidaus rinkoje (COM (2004) 2 final) (CdR 154/2005) ⁽⁴⁾;

atsižvelgdamas į 2005 m. lapkričio 28 d. Ekonominės ir socialinės politikos komisijos priimtą nuomonės projektą CdR 149/2005 rev. 2 (pranešėja Bente Nielsen, Århus regiono tarybos narė(DK/ESP);

63-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. vasario 15–16 d. (vasario 16 d. posėdis), priėmė šią nuomonę:

Regionų komitetas

bonos strategijos įgyvendinimui, kadangi sveikesni gyventojai padeda užtikrinti Europos produktyvumą, darbo jėgos gebėjimą dalyvauti profesinėje veikloje ir tvarų augimą. Vartotojų poreikius ir reikalavimus tenkinanti prekių ir paslaugų vidaus rinka ir toliau didins ES konkurencingumą;

1.1 **konstatuoja**, kad Komisijos komunikate dėl *Sveikesnių, saugesnių ir labiau pasitikinčių piliečių: sveikatos ir vartotojų apsaugos strategija* siekiama susieti sveikatos ir vartotojų apsaugos politiką ir taip sudaryti sąlygas žinių perteikimo, metodologijos ir veiksmingesnio administracinių išteklių panaudojimo sąveikai;

1.2 **teigiamai vertina** Komisijos pastangas kiekvienam pasiūlyti geresnes galimybes rinktis sveikatą tausojančias alternatyvas, ir perimti sveikesnius vartojimo įpročius. Komunikate itin pabrėžiama sveikatos svarba tiek piliečių gerovei, tiek Lisa-

1.3 **pabrėžia**, kad ir kitose ES politikos srityse būtina atsižvelgti į sveikatos ir vartojimo klausimus. Geresnis politinių procesų koordinavimas kitose srityse, pavyzdžiui, užimtumo ir žemės ūkio politikoje, turėtų būti svarbus siekiant užsibrėžtų sveikatos ir vartotojų apsaugos tikslų. Kritikuotina tai, kad ES turėtų toliau subsidijuoti nesveiką maisto produktų, pavyzdžiui,

⁽¹⁾ OL C 34, 2005 2 18, p. 22.

⁽²⁾ OL C 144, 2005 5 16, p. 43.

⁽³⁾ OL C 73, 2004 3 23, p. 51.

⁽⁴⁾ OL C 43, 2005 2 18, p. 13.

riebių pieno produktų vartojimą, arba iš 2005 m. Bendrijos biudžeto tabako pramonei skirti 916 mln. eurų (ši suma gerokai viršija 14,4 mln. eurų, kuriuos ES išleidžia tabako vartojimo prevencijai). Todėl Komitetas džiaugiasi, kad iki 2010 m. pabaigos bus visiškai nutrauktos subsidijos tabako pramonei;

1.4 **remia** raginimą horizontaliu pagrindu sukurti būtiniausias teises, kurias vartotojai turės naudodamiesi visuotinės svarbos paslaugomis (pvz., dujų ir elektros energijos, pašto, telekomunikacijų, vandentiekio paslaugomis), nepaisant to, ar jos būtų nacionalinio ar tarptautinio lygio, paremtos universaliųjų paslaugų teikimo principu (t.y. universalia galimybe naudotis visuotinės svarbos paslaugomis, kurios yra labai svarbios siekiant dalyvauti šiuolaikinėje visuomenėje). Tai sritis, kurioje universaliųjų paslaugų principas turėtų išlikti svarbiausias ir tenkintų vartotojų lūkesčius, susijusius su prieinamumu, saugumu, patikimumu, kaina, kokybe ir pasirinkimu.

1.5 be to, **pabrėžia būtinybę** stebėti vidaus rinkos poveikį sveikatos apsaugai ir vartojimo įpročiams valstybėse narėse. Bendrijai teikiant iniciatyvas, turėtų būti vertinama Bendrijos nuostatai ir valstybių narių sveikatos ir vartotojų apsaugos politikos sąveika siekiant užtikrinti Sutartyje įtvirtintą aukštą sveikatos ir vartotojų apsaugos lygį;

1.6 **prašo** labiau atsižvelgti į vartotojų interesus ES konkurencijos politikoje pagal vartotojų apsaugos ir konkurencijos politikos santykį, nurodytą EB steigimo sutarties 81 ir 82 straipsniuose, kuriuose teigiama, kad įmonėms taikomomis konkurencijos taisyklėmis siekiama apsaugoti konkurenciją rinkoje vartotojų gerovei didinti.

1.7 **mano**, kad taip pat reikia įvertinti Bendrijos iniciatyvų poveikį sveikatos politikai. Tokiuose vertinimuose turėtų būti nagrinėjama ne tik tai, kaip įvairios priemonės veikia sveikatos apsaugos organizavimą ir struktūrą, bet ir kokį poveikį ES priemonės turi pamatinėms vertybėms, kuriomis pagrįsta atitinkamos valstybės narės sveikatos apsaugos sistema. Taip pat nederėtų pamiršti, kad ta pati Bendrijos iniciatyva skirtingose šalyse gali turėti nevienodą poveikį;

1.8 **pasisako** už demokratiškus, skaidrius ir atsakingus sprendimų priėmimo procesus vartotojų apsaugos srityje. Nepaprastai svarbu, kad maisto pramonė suvoktų aplinkos ir visuomenės sveikatos uždavinius ir visiems piliečiams, nepaisant jų finansinių galimybių, siūlytų šviežius ir maistingus maisto produktus;

1.9 **siekia užkirsti kelią** tam, kad susiejus sveikatos ir vartotojų apsaugos politiką įmonės nepradėtų reklamuoti savo gaminių kaip „gerinančių sveikatą“ arba „gydytojų rekomenduojamų“. Gamintojai neturėtų naudoti ligų baimės kaip pardavimą skatinančios priemonės ir skatinti vartotojus klaidingai manyti, kad tam tikras maisto produktas galėtų pakeisti sveiką ir sude-

rintą mitybą. Svarbiausia, kad būtų skatinama sveikatos stiprinimo ir sveikesnių maisto produktų propagavimo tendencija, o Europos vartotojų apsaugos politikos nuostatos užkirstų kelią vartotojų klaidinimui;

1.10 **pažymi**, kad Bendrijos visuomenės sveikatos ir vartotojų apsaugos politikos teisinis pagrindas yra visiškai skirtingas. Pagal EB steigimo sutarties 152 straipsnį visuomenės sveikatos srityje „Bendrija (...) papildo valstybių narių politiką“. Tačiau vartotojų politika, kaip nurodyta EB steigimo sutarties 153 straipsnyje, priklauso nuo bendro požiūrio turint omenyje vartotojų teisių skatinimą ir jų interesų gynimą, ypač, kai tai yra susiję su vidaus rinkos sukūrimu. Taigi teigiant, kad šių dviejų politikos sričių teisinis pagrindas yra bendras, prieštaraujama subsidiarumo principui.

ES vartotojų įstatymas neturėtų būti konkrečių taisyklių ar sveikatos srities įstatymų rinkinys, trukdantis organizuoti ir orientuoti kiekvienos valstybės narės sveikatos paslaugas. Tačiau vartotojų apsaugos politikos suderinimas pagal griežtus papildomumo ir subsidiarumo kriterijus, kuriais remiasi visuomenės sveikatos politika, galėtų turėti neigiamą poveikį pačios ES vartotojų apsaugos galiai;

1.11 todėl **mano**, kad Komisija, užuot kalbėjusi apie „sveikatos ir vartotojų apsaugos“ strategiją, savo komunikate verčiau remtųsi tik „visuomenės sveikata ir vartotojų apsauga“, nes tai atitiktų 152 straipsnyje nustatytą ES kompetenciją.

1.12 **pabrėžia**, kad, susiejus sveikatos ir vartotojų apsaugos politiką, sveikatos apsaugos sistemos dalyviai neturėtų būti prilyginti rinkos dalyviams. Sveikatos paslaugų rinka daugeliu esminių aspektų skiriasi nuo bendrosios vartotojų rinkos. Šiai padėčiai būdingas neapibrėžtumas kokių mastu bus naudojama sveikatos apsaugos paslaugomis ir kokios būtų patiriamos su tuo susijusios išlaidos. Kyla neaiškumų ir dėl išorės poveikio naudojantis sveikatos apsaugos paslaugomis, taip pat pasitaiko informacijos neatitikimo tarp paslaugų teikėjo ir vartotojo (paciento). Tuo pačiu metu siekiama, kad piliečiams, nepaisant jų socialinės ir ekonominės padėties, būtų sudarytos vienodos galimybės naudotis sveikatos apsaugos paslaugomis. Valstybėms narėms ir toliau turi būti suteikiama galimybė nustatyti pakankamai prioritetų ir imtis atsakomųjų priemonių ir veiksmų;

1.13 **rekomenduoja** ir toliau atsižvelgti į sveikatos ir vartotojų apsaugos ypatumus nepaisant to, kad šios sritys susiejamos į vieną bendrą programą. Tai galima padaryti skiriant biudžeto asignavimus sveikatos arba vartotojų apsaugos politikai. Komisijos programoje išsamiai išdėstomas lėšų paskirstymas 2007–2013 m. Tęsiant programą, jeigu galima, turėtų būti sudaryta galimybė iš naujo apibrėžti prioritetus, pavyzdžiui, atliekant numatytą vertinimą po trejų metų. Tai atitiktų programos tikslą dirbti pagal lanksčius veiksmų planus;

1.14 **pripažįsta**, kad tam tikrose sveikatos apsaugos srityse būtų pageidautinas glaudesnis valstybių narių bendradarbiavimas taikant atviro koordinavimo metodą. Tai pasakytina, pavyzdžiui, apie pacientų mobilumą ir darbuotojų profesinį rengimą bei įdarbinimą sveikatos apsaugos sektoriuje;

1.15 **mano**, kad geros piliečių sveikatos prielaidos kuriamos betarpiškoje jų aplinkoje. Sveikatos apsaugos organizacijos yra tik vienas iš dalyvių, atsakingų už piliečių sveikatą. Kai kurių valstybių narių regionų ir vietos valdžios institucijos yra atsakingos už sveikatos apsaugą ir savo bendruomenių visuomenės sveikatą. Taigi Regionų komitetui bei regionų ir vietos valdžios institucijų už šias sritis atsakingiems administraciniam vienetams turėtų būti užtikrinta galimybė daryti įtaką visuotinei Europos Sąjungos sveikatos strategijai. Visų pirma reikėtų atsižvelgti į RK nuomonę dėl sprendimų ir iniciatyvų, susijusių su vietos ir regionų valdžios institucijų sveikatos apsaugos užduotimis ir kompetencijos sritimis. Tikimasi, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turės teisę reikšti nuomonę ir bus įtrauktos nustatant sveikatos rodiklius ir atliekant lyginamąją analizę ir į visuomenės sveikatos strategijos, susijusios, pavyzdžiui, su dalyvavimu ir įtaka, psichine sveikata, dieta ir mityba bei alkoholiu, iniciatyvų įgyvendinimą;

1.16 **pritaria** pilietinės visuomenės skatinimui dalyvauti plėtojant šį sektorių ir įnešti savo indėlį. Įgyvendinant ES sveikatos ir vartotojų apsaugos politiką, būtina užtikrinti piliečiams galimybę dalyvauti šiame procese. Bendrijos lygiu svarbu remti svarbiausius sveikatos ir vartotojų apsaugos srities tinklus ir išklausti jų atstovų nuomonę. Tai taikytina, pavyzdžiui, vartotojų organizacijoms, pacientų teisių gynimo asociacijoms ir kitiems specializuotiems tinklams.

1.17 **pabrėžia**, kad Komisija turi užtikrinti, jog vykdomosios žinybos darbuotojai turėtų būtiną kvalifikaciją įgyvendinti ir taikyti Komisijos programą, ne tik sveikatos ir vartotojų apsaugos srityse, bet ir tarpšakinėse srityse

1.18 **mano**, kad siekiant įveikti bendrus ir būsimus sveikatos ir vartotojų apsaugos sektoriaus iššūkius, ypatingą dėmesį reikėtų skirti naujosios valstybės narėms. Naująsias valstybes nars reikėtų tikslingai remti joms plėtojant savo sveikatos ir vartotojų apsaugos politiką, siekiant išspręsti sveikatos apsaugos skirtumų ir netolygumo problemą ES, kad palaipsniui būtų artėjama prie aukščiausio Sąjungos sveikatos apsaugos lygio. Pavyzdžiui, nepatenkinama vidutinė gyvenimo trukmė naujosiose valstybėse narėse, kuri, remiantis Eurostat duomenimis, yra gerokai trumpesnė palyginti su senosiomis valstybėmis narėmis;

1.19 **džiaugiasi**, kad, vykdant Komisijos pasiūlytą programą, visuomenės sveikatos gerinimui bus galima naudoti struktūrinių fondų lėšas (Europos regioninės plėtros fondas 2007–2013 m.). Komiteto nuomone, svarbu nurodyti, jog šios lėšos bus naudojamos tik pradinio projekto įgyvendinimo laikotarpiu, o ne jį nuolat įgyvendinant;

1.20 **mano**, jog ES kaimyninėms valstybėms reikėtų rodyti ypatingą dėmesį, kad būtų galima įveikti bendrus ir būsimus sveikatos ir vartotojų apsaugos sektoriaus iššūkius. Reikėtų tikslingai remti šias šalis joms plėtojant savo sveikatos ir vartotojų apsaugos interesus, kad Europos Sąjungoje ir jos atokesniuose regionuose būtų sumažinti šio sektoriaus skirtumai ir netolygumai;

1.21 **pabrėžia**, kad, susiejant vartotojų ir sveikatos priežiūros interesus, taip pat galima padėti gerokai sumažinti skirtumus tarp valstybių narių, kadangi sveikatos ir vartotojų apsaugos skirtumai dažnai atsiranda dėl nevienodos socialinės ir ekonominės padėties. Ypatingą dėmesį reikėtų skirti ne tik netolygumams valstybėse narėse, bet ir tarp jų. Būtina labiau atsižvelgti į nepalankioje padėtyje atsidūrusias visuomenės grupes, pavyzdžiui, mažas pajamas gaunančius, atsivorį turinčius asmenis ir tautines mažumas, kad būtų įgyvendintas bendras užsibrėžtas tikslas — visiems sudaryti lygias galimybes. Labai svarbu pabrėžti ir paties asmens atsakomybę už savo sveikatą svarbą. Sveikatos ir vartotojų politika skatinant žmones sveikai gyventi yra naudinga priemonė stengiantis likviduoti su gyvenimo būdu susijusias ligas. Moksliniai tyrimai rodo, kad nepalankioje padėtyje atsidūrusios žmonių grupės dažniau kenčia nuo sveikatos sutrikimų ir su gyvenimo būdu susijusių ligų. Padėjus tokioms grupėms rinktis sveiką gyvenimą, sumažėtų socialinė ir ekonominė nelygybė.

1.22 **mano**, kad informacija, kurią turi skleisti Komisija, turėtų būti naudinga jos adresatams. Būtina parengti metodus, skirtus tikslingai pasinaudoti informacinėmis kampanijomis, kad informacija pasiektų reikiamas tikslines grupes. Prioritetą numatyta teikti interaktyvioms žinių perteikimo ir informacinėms kampanijoms, o ne vienodos informacijos sklaidai. Skleidžiant informaciją apie sveikatą ir vartotojų apsaugą galėtų būti labai prasminga orientuotis visų pirma į vaikus ir jaunimą siekiant kuo anksčiau užkirsti kelią ydingam gyvenimo būdui, galinčiam turėti neigiamų ilgalaikių pasekmių sveikatai. Šioje srityje ikimokyklinio ugdymo įstaigų, mokyklų ir savanoriškų organizacijų vaidmuo yra svarbus;

1.23 **ragina** Komisiją, šiai skleidžiant informaciją, atsižvelgti į kiekvienos valstybės narės teisę nustatyti taisykles, reglamentuojančias teises ir pareigas sveikatos apsaugos išlaidų padengimo pagal atitinkamų valstybių narių socialinės apsaugos sistemą atvejais, ir sąlygas, taikomas įvairioms paslaugoms bei vartotojų teisėms;

1.24 **rekomenduoja** sudaryti sąlygas piliečiams gauti informaciją ten, kur jos teiraujamas; greta to valstybėse narėse taip pat turėtų būti teikiamos kompetentingos konsultacijos. Už nepalankioje padėtyje esančių visuomenės grupių švietimą atsakingos vietos ir regionų institucijos. Taip pat ir pažeidžiamoms pacientų grupėms turi būti sudaryta galimybė gauti informaciją

sveikatos ir vartotojų apsaugos klausimais. Visiems piliečiams vienoda informacija dar labiau padidintų skirtumus tarp įvairių visuomenės grupių valstybėse narėse, nes, remiantis tyrimų duomenimis, informacinių kampanijų metu informacija geriau pasiekia geresnėje, o ne blogesnėje finansinėje padėtyje esančias visuomenės grupes. Kad šios informacinės kampanijos būtų sėkmingos, svarbu, kad jose dalyvautų vietos ir regionų lygmenys;

1.25 **ragina** Komisiją renkant duomenis ir planuojant informacines kampanijas taikyti pažangias technologijas ir komunikacijos priemones. Technologijos ir komunikacijos priemonės tobulėja labai sparčiai. Jei šios priemonės ir toliau turės poveikį visuomenei, ateityje taip pat reikės naudotis pažangiausiomis technologijomis;

1.26 **atkreipia dėmesį** į tai, kad didelė žemės ūkio produktų rinkos dalis priklauso nuo importo iš trečiųjų šalių, kur sanitarinės ir tikrumo garantijos gali neatitikti Europos saugos normų, vartotojams turi būti suteikiama išsami ir aiški informacija apie tų produktų kilmę, kad jie galėtų sąmoningai pasirinkti;

1.27 **pritaria** Komisijos sprendimui apsiriboti keliomis, tačiau didelėmis ir veiksmingomis visuomenės informavimo kampanijomis. Be to, tai leidžia dirbti racionaliai naudojant lėšas. Svarbu, kad jungtinis sekretoriatas būtų vertinamas ne tik atsižvelgiant į įgyvendintų projektų skaičių, bet ir į galutinį šių projektų poveikį;

1.28 **ragina** Komisiją remti keitimosi patirtimi ir geriausios praktikos sklaidos tinklo plėtojimą, kadangi šie veiksniai yra svarbiausia atvirojo koordinavimo metodo sudėtinė dalis. Į šį procesą reikėtų įtraukti Regionų komitetą ir užtikrinti, kad už sveikatos apsaugą atsakingos regionų ir vietos valdžios institucijos galėtų daryti įtaką visuotinei Bendrijos sveikatos strategijai;

1.29 **pabrėžia**, kad Komisija turėtų palaikyti glaudžius ryšius su mokslininkais siekdama užtikrinti jos informacinių ir prevencinių kampanijų patikimumą ir dalykiškumą. Struktūrinis ir koordinuotas bendradarbiavimas Europos lygiu siekiant keistis patirtimi, perduoti žinias ir ištirti sveikatos ir vartotojų apsaugos raidą, galėtų suteikti valstybėms narėms didelės papildomos naudos. Komitetas nagrinėjo šiuos klausimus ir nuomonėje dėl Europos bendrijos septintosios mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos pagrindų programos (CdR 155/2005 fin). Šis procesas turėtų būti suderintas su Europos mokslinių tyrimų programa;

1.30 **mano**, kad valstybėms narėms turėtų būti užtikrinta prieiga prie patikimų duomenų ir itin kokybiškos informacijos, jei jos skatintų gerą praktiką, lygintų standartus ir taip kurtų sąlygas, būtinas įgyvendinti daugybę pasiūlytų sveikatos ir vartotojų apsaugos iniciatyvų. Bendros duomenų bazės ir rodikliai turėtų būti rengiami bendradarbiaujant su kitais susijusiais dalyviais bei susitarus su Jungtinėmis Tautomis, EBPO, Europos Taryba ir PSO. Atsižvelgiant į surinktus palyginamus duomenis ir informaciją, atskiros valstybės narės turi imtis priemonių ir naujų iniciatyvų;

1.31 **džiaugiasi**, kad buvo gerokai padidintos lėšos palyginti su abiem jau įgyvendinamomis programomis. Tai aiškiai rodo sveikatos ir vartotojų apsaugos svarbą tiek kiekvieno ES piliečio gyvenimo kokybei, tiek visos Sąjungos konkurencumui;

1.32 **konstatuoja**, kad dar nesibaigė derybos dėl finansavimo pagrindo. Galutinis asignavimų dydis priklausys nuo šiuo metu dar vykstančių derybų dėl 2007–2013 m. finansinės perspektyvos rezultatų. Regionų komitetas pritarė, kad būtų padidinti asignavimai šiai sričiai, kaip raginama programoje ir strategijoje.

2006 m. vasario 16 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

Regionų komiteto nuomonė dėl Žaliosios knygos dėl energijos vartojimo efektyvumo arba kaip mažesnėmis sąnaudomis sutaupyti daugiau energijos

(2006/C 192/03)

REGIONŲ KOMITETAS

atsižvelgdamas į Žaliąją knygą dėl energijos vartojimo efektyvumo (COM (2005) 265 final);

atsižvelgdamas į 2005 m. birželio 7 d. Europos Komisijos sprendimą pasikonsultuoti šiuo klausimu su Regionų komitetu pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 1 dalį;

atsižvelgdamas į 2005 m. lapkričio 16 d. pirmininko sprendimą pavesti Tvarios plėtros komisijai parengti šią nuomonę;

atsižvelgdamas į savo 2004 m. birželio 17 d. Nuomonę dėl pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl energijos vartojimo efektyvumo ir energetikos paslaugų (COM(2003) 739 final. — 2003/0300 (COD) — CdR 92/2004 fin ⁽¹⁾);

atsižvelgdamas į savo 2002 m. lapkričio 20 d. Nuomonę dėl pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą, nustatantį daugiametę priemonių programą energetikos srityje: „Pažangios energetikos Europai“ programa 2003-2006 m. (COM (2002) 162 final. — 2002/0082 (COD) — CdR 187/2002 fin ⁽²⁾);

atsižvelgdamas į savo 2001 m. lapkričio 15 d. Nuomonę dėl Komisijos žaliosios knygos „Europos energija tiekimo saugumo strategijos link“ (COM(2000) 769 final) — CdR 38/2001 fin ⁽³⁾;

atsižvelgdamas į savo 2001 m. lapkričio 15 d. Nuomonę dėl pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl pastatų energinio naudingumo (COM(2001) 226 final. — 2001/0098 (COD) — CdR 202/2001 fin ⁽⁴⁾);

atsižvelgdamas į savo 2000 m. gruodžio 13 d. Nuomonę dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl veiksmų plano, skirto gerinti energijos vartojimo efektyvumą Europos Bendrijoje (COM (2000) 247 final) — CdR 270/2000 fin ⁽⁵⁾;

atsižvelgdamas į savo nuomonės projektą (CdR 216/2005 rev. 1), kurį Tvarios plėtros komisija priėmė 2005 m. gruodžio 1 d. (pranešėjas Bernd Vögerle, Austrijos savivaldybių federacijos pirmininko pavaduotojas (AT/ESP);

63-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. vasario 15–16 d. (vasario 16 d. posėdis), vieningai priėmė šią nuomonę.

1. Regionų komiteto pozicija

Regionų komitetas

1.1 atsižvelgdamas į šiandienos tendencijas, kurios rodo, kad energijos sunaudojimas ES per ateinančius 15 metų gali išaugti iki 10 proc., **pritaria** Europos Komisijos žaliajai knygai bei iniciatyvoms, bendrai skatinančioms efektyvaus energijos naudojimo didinimą;

1.2 **pabrėžia** nepaprastą energijos vartojimo efektyvumo svarbą, ypač atsižvelgiant į dabartinę dujų rinkos krizę. Europai reikia įvairesnių energijos tiekimo šaltinių, kad būtų galima sumažinti priklausomumą, su kuriuo šiuo metu susiduria

Ukraina ir Bulgarija. Remiantis Energijos vartojimo efektyvumo žaliaja knyga galima bendrai sumažinti priklausomumą nuo naftos ir gamtinių dujų ir sukurti Europos veiksmų planą;

1.3 **džiaugiasi**, jog į priemones atsižvelgiama visais galimais įgyvendinimo lygiais, (ES, nacionaliniu, regionų lygiu) ir **reikalauja** įgyvendinant priemones laikytis subsidiarumo principo;

1.4 **suvokia**, kad efektyvus energijos naudojimas yra labai svarbus siekiant visų trijų svarbių energetikos politikos tikslų: tiekimo saugumo, aplinkos ir klimato apsaugos ir konkurencingumo;

1.5 **pabrėžia** reikšmingą efektyvaus energijos naudojimo priemonių socialinį aspektą, kuris apima darbo vietų regionų ir vietos lygiu kūrimą ir išsaugojimą ir apsaugo vartotojus nuo pernelyg didelių energijos išlaidų;

⁽¹⁾ OL C 318, 2004 12 22, p. 19.

⁽²⁾ OL C 73, 2003 3 26, p. 41.

⁽³⁾ OL C 107, 2002 5 3, p. 13.

⁽⁴⁾ OL C 107, 2002 5 3, p. 76.

⁽⁵⁾ OL C 144, 2001 5 16, p. 17.

1.6 **atkreipia dėmesį**, kad nereikia pernelyg skubėti nustatant tolimesnes efektyvaus energijos naudojimo taisykles valstybėms narėms. Kaip nurodoma pačioje žaliojoje knygoje, jau ir šiandien yra nemažai įsigaliojusių, ar dar kuriamų ES efektyvaus energijos naudojimo priemonių, tačiau dar praėjo per mažai laiko, kad būtų jaučiamas jų poveikis arba jas dar reikia įgyvendinti. Šiuo atveju reikėtų paminėti pastatų direktyvą, termofikacijos direktyvą, prekybos taršos leidimais direktyvą arba direktyvą dėl galutinio energijos vartojimo efektyvumo;

1.7 **atkreipia dėmesį**, kad daugelis valstybių narių ir regionų yra sukūrę strateginius planus ir priemonių programas, kuriomis siekiama labai panašių tikslų ar poveikio, kaip to reikalaujama žaliojoje knygoje. Kaip pavyzdžius būtų galima paminėti klimato apsaugos strategijas (po Kioto protokolo ratifikavimo), nacionalinius paskirstymo planus (susijusius su prekyba taršos leidimais) ir oro teršalų mažinimą (laikantis direktyvos dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų). Todėl vidutinės trukmės laikotarpiu daugiausia dėmesio reikia skirti nuosekliam esamų planų įgyvendinimui, o ne naujiems efektyvaus naudojimo planams;

Kaip rodo šių planų įgyvendinimo patirtis, daugiau kalbama apie priemones, dėl kurių įgyvendinimo galima nuspręsti per trumpą laiką, tačiau jų poveikis bus jaučiamas tik vėliau;

1.8 **nurodo** daugybę vietos ir regionų lygmens iniciatyvų efektyvaus energijos naudojimo ir atsinaujinančios energijos srityse, su kurių rezultatais visuomenė gali susipažinti daugelyje tinklalapių. Pavyzdžiui, ManagEnergy ir Energie Cités tinklalapiuose pateikti visos Europos geros praktikos pavyzdžiai ⁽⁶⁾;

1.9 **suvokia**, kad efektyvaus energijos naudojimo didinimas lemia nedidelių žingsnių politiką. Šiuos nedidelius žingsnius paprastai žengia vietos ir regionų valdžia, kuri, būdama arčiausiai piliečių, atlieka sąmoningumo ugdymo funkciją;

1.10 **išreikšdamas kritišką požiūrį atkreipia dėmesį į tai**, kad labai sunku suderinti ES tikslus liberalizuoti energetikos rinkas (konkurencijos didinimas siekiant sumažinti kainas) su efektyviu energijos naudojimu. Mažėjančios kainos neskatina efektyvaus energijos naudojimo. Be to, dėl nepakankamų investavimo sąlygų vilkinamas jėgainių atnaujinimas;

1.11 **mano**, jog priemonės, skirtos liberalizuotoje energetikos rinkoje siekti į paklausą orientuotos politikos, yra tikslingos. Tai susiję ir su aplinkosaugos sąnaudų įtraukimu į vartotojo kainą bei vienodų galimybių prisijungti prie energijos tiekimo tinklo užtikrinimu. Svarbiausias vaidmuo tenka efektyvų energijos naudojimą skatinančioms strategijoms tais atvejais, kai turi būti sukurta atsvara dabartinei į pasiūlą nukreiptai politikai;

⁽⁶⁾ <http://www.managenergy.net/gp.html>
<http://www.energie-cites.org/page.php?lang=en&dir=3&cat=3&sub=3>

2. Regionų komiteto rekomendacijos

2.1 **reikalauja**, kad jei bus priimtas sprendimas pradėti taikyti efektyvaus energijos naudojimo planus, jie būtų sudaryti 5 m. ir numatyti ne daugiau kaip 2 įvertinimai. Kadangi kiekvienais metais rengiami planai ir kasmetiniai įvertinimai neduoda patenkinamų praktinių rezultatų, todėl nėra prasmės juos rengti (3 klausimas);

2.2 **ypač atkreipia dėmesį į tai**, kad nustatant priemones pirmiausia būtina atsižvelgti į ankstesnius įvairius valstybių narių pasiekimus ir potencialą bei parengti kiekvienos priemonės ekonominės naudos analizę;

2.3 **nepitaria**, jog būtų nustatomi absoliutūs efektyvaus energijos naudojimo didinimo tikslai. Reikėtų vengti, jog konkurencijos privalumų turėtų tos valstybės narės, kurios iki šiol ne itin ekonomiškai naudojo energiją. Valstybių narių, kurios jau įgyvendino taupymo priemones arba naudojo ypač veiksmingas technologijas, efektyvumo didinimo potencialas yra mažesnis, ir įgyvendinant absoliučius tikslus jos atsirastų aiškiai nepalankioje padėtyje;

2.4 tačiau **pritaria** lyginamosios analizės sistemai, kuri skirtingų klimato sąlygų bei ankstesnių pasiekimų šioje srityje analizių pagrindu kiekvienai valstybei narėi nustato nacionalinius efektyvaus energijos naudojimo tikslus. Šie nacionaliniai tikslai ateityje galėtų būti įtraukti į Europos standartų apibrėžtis, ir tai leistų atsižvelgti į realias valstybių sąlygas bei įvertinti ankstesnius pasiekimus;

2.5 **mano**, jog prekybos taršos leidimų sistema turi būti parengta taip, kad pagal paskirstymo planą kiekviena jėgainė, pasibaigus tinkamam pereinamajam laikotarpiui gautų tiek leidimų, kiek jai priklauso pagal suplanuotą elektros ir šilumos gamybos kiekį dujų ir garo turbinų jėgainėje, gaminančioje kombinuotą šilumos ir elektros energiją. Tokiu būdu būtų duotas aiškus ženklas elektros energijos gamyboje siekti efektyvaus energijos naudojimo didinimo (13 klausimas);

2.6 **rekomenduoja** pagalvoti apie panašiai apskaičiuojamus taršos leidimus pramonei. Kiekvienas pramonės įrenginys galėtų gauti tiek taršos leidimų, kiek jam priklauso pagal suplanuotus įrenginio, atitinkančio aukščiausius efektyvaus energijos naudojimo standartus, gamybos pajėgumus. Ši priemonė reikštų, jog išlaidos būtų perkeliamos pagal principą „teršėjas moka“ ir būtų galima sutaupyti daug energijos ir CO₂ (2 klausimas);

2.7 **reikalauja** leisti valstybės pagalbą teikti priemonėms, skatinančioms naujoves aplinkos srityje ir produktyvumo gerinimą siekiant didinti efektyvų energijos naudojimą. Viena vertus, ši pagalba galėtų būti teikiama kaip investicinė pagalba

naujoviškoms, efektyviai energiją naudojančioms technologijoms, kuriai netaikomas reikalavimas pranešti. Kita vertus, suteikiant aplinkosaugai skirtą pagalbą, į efektyvų energijos naudojimą turėtų būti atsižvelgiama kaip į bendrą kriterijų, visų pirma dėl to, kad ji naudojama vietos ir regionų lygiu, ypač **pritaria** bendrosioms išimtims, taikomoms pagalbai, skirtai didinti efektyvų energijos naudojimą, ar bent jau pakankamai aukštomis riboms, kad įgyvendinant tokius projektus būtų galima sumažinti administracines išlaidas ir išvengti vėlavimo (5 klausimas);

2.8 **pritaria**, jog viešųjų pirkimų srityje visais lygiais (ES, nacionaliniu, regionų, vietos) atsižvelgiama į efektyvaus energijos naudojimo kriterijus. Kadangi tai sudaro 16 proc. ES BVP, išaugusi energiją taupiai naudojančių prietaisų, automobilių, pastatų ir kt paklausa labai paskatintų pramonės įmones tobulinti ir atpiginti šiuos produktus. Kalbant apie ekologinius viešųjų pirkimų kriterijus reikia atkreipti dėmesį, kad tam tikros valstybės narės šioje srityje turi daug patirties;

2.9 **tačiau nepritaria** tam, kad valstybinėms perkančiosioms organizacijoms būtų numatomi įpareigojimai pagal viešųjų pirkimų teisę, kadangi daugelio regionų ir savivaldybių biudžetai yra itin menki. Vietoj to, būtina tinkamai informuoti ribotą biudžetą turinčias savivaldybes apie viešųjų pirkimų sutarčių, susijusių su efektyviu energijos naudojimu, sudarymo privalumus, kad jos pačios galėtų pasirinkti arba žemiausios, arba geriausios kainos siūlytojo principą (6 klausimas);

2.10 **pritaria** programoms, skirtoms efektyvaus energijos naudojimo projektams finansuoti. Regionų ir vietos lygiu tai reikėtų, jog finansiniai ištekliai ir parama gali būti suteikti tik savo noru ir atsižvelgiant į esamą biudžetą (7 ir 22 klausimai);

2.11 **ragina** Komisiją visose ES kompetencijai priklausančiose politikos srityse atsižvelgti į efektyvaus energijos naudojimo kriterijus. Ypač struktūrinių ir sanglaudos fondų, kaimo plėtros ir mokslinių tyrimų rėmimo srityse Komisija galėtų nustatyti privalomą projektų atrankos kriterijų — efektyvų energijos naudojimą. Tai galima suprasti ir kaip netiesioginę paskatą vietos ir regionų lygiu (12 klausimas);

2.12 **nepritaria** ES pastatų direktyvos išplėtimui ar sugriežtinimui, kol nebus įvertintas dabartinės redakcijos direktyvos įgyvendinimo poveikis. Prieš išplečiant šią direktyvą, reikia numatyti pakankamai laiko esamai pastatų direktyvai įvertinti (8 klausimas);

2.13 **pasisako** už visuomenės informavimo kampanijas visais lygiais. Kampanijos turi būti aktualios nacionaliniu, regionų ir vietos lygiu ir pirmiausiai rengiamos tose srityse, kuriose tikslinės grupės iš tikrųjų gali pasirinkti alternatyvias praktines galimybes veikti. Pageidautina, kad Europos Komisija ar jos atstovybės valstybėse narėse bendradarbiautų su regionų ir vietos valdžios institucijomis (12 klausimas);

2.14 **pabrėžia**, kad informacija turi būti teikiama ir mokymas organizuojamas ne tik energetikos sektoriaus specialistams, bet ir tiems asmenims, kurie nedirba energetikos srityje, pvz., architektams, statybos bendrovėms, statybos darbų užsakovams, planuotojams ir infrastruktūros valdytojams;

2.15 **aiškiai pasisako** už spartesnę kombinuotos šilumos ir energijos gamybos (KŠEG) įrenginių diegimą. Būtina ne tik atskirai įgyvendinti termofikacijos direktyvą, bet ir greičiau nei iki šiol plėtoti jai priklausančią šilumos rinką (13 klausimas);

2.16 **pritaria** senesnių neefektyvių centralizuotos šilumos sistemų atnaujinimui, kaip labai svarbiam indėliui didinant efektyvų energijos naudojimą ir ragina valstybes narses šiam tikslui naudoti struktūrinių ir sanglaudos fondų lėšas;

2.17 **pritaria** Europos Parlamento raginimui Komisijai pasiūlyti teisės aktus, skirtus efektyviai šilumos ir vėsinimo rinkai. Vietos lygiu efektyvus energijos naudojimas yra taip pat svarbus kaip ir tinkami sprendimai vėsinimo srityje. Pastaraisiais metais dėl kondicionierių labai išaugo energijos suvartojimas šiltu metų laiku. Kadangi šilumos ir vėsinimo rinkai taikomos vietos valdžios kompetencijai priklausančios statybos taisyklės, todėl ir šioje srityje yra svarbi speciali informavimo politika bei konsultacijos. Turėtų būti daroma įtaka, kad sprendimais vietos lygiu būtų siekiama efektyviau naudoti energiją. Naujoviškų centralizuoto šilumos ir vėsinimo pavyzdžių galima rasti internete pirmiau minėtuose geros praktikos pavyzdžių rinkiniuose;

2.18 **pritaria** decentralizuotos gamybos spartinimui ir skatinimui, kaip nurodyta žaliojoje knygoje, tačiau atkreipia dėmesį, kad būtina atsižvelgti į jėgainės pajėgumų ir suvartojimo vietos lygiu santykį. Ir šiuo atveju KŠEG turi būti suprantama kaip ypač veiksminga gamybos forma. Itin efektyvų energijos naudojimą galima užtikrinti tik tuomet, jei pagaminta šiluma panaudojama vietoje;

2.19 **pabrėžia**, kad taip pat ir gaminant energiją iš atsinaujinančių energijos šaltinių būtina siekti, kad energija būtų naudojama efektyviai, o turimi ištekliai kuo labiau tausojami. Statant naujus įrenginius visose srityse pirmiausia turi būti optimizuotas vartojimas ir tik tuomet su optimizuotu vartojimu suderinama tiekimo sistema. Bet koku atveju būtina atsižvelgti į šiuos veiksnius ir, vadovaujantis nacionaline teise, kartu su atsakingomis vietos ir regiono institucijomis iširti vietą, technologijų tipą, įrenginių dydį, pajėgumų panaudojimo laipsnį;

2.20 **nepritaria** baltųjų (efektyvaus energijos naudojimo) leidimų sistemai, pagal kurią tiekėjas privalo galutiniam vartotojui numatyti taupymo priemones ir jas įgyvendinti. Nuogaustajama, ar ekonominiu požiūriu nebus brangiau

sukurti ir taikyti dar vieną leidimų sistemą nei siekiama sutauptyti. Atrodo, jog tai ne tik lems dideles administracines išlaidas, bet ir bus dar sunkiau teisingai paskirstyti nei taršos leidimus (15 klausimas);

2.21 **ragina** ir toliau investuoti į viešojo keleivinio transporto ir geležinkelių infrastruktūros plėtojimą. Tik jei bus pasiūlytos priimtinos alternatyvos individualiam transportui (automobiliams), ilgam laikui bus galima sumažinti automobilių eismą; šiame kontekste **pritaria**, jog Europos Komisijos pasiūlyme priimti reglamentą dėl viešojo keleivių pervežimo geležinkeliu ir keliais paslaugų pripažįstama, kad vietos ir regionų valdžios institucijos gali pačios priimti sprendimus dėl šių visuotinės svarbos paslaugų; tokiu būdu pripažįstamas vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo teikiant viešojo keleivių pervežimo paslaugas;

2.22 **ragina** Komisiją paskatinti pramonės įmones taip pat priimti atsakomybę ir, taikant įvairias priemones, siekti sumažinti efektyviai energiją naudojančių prietaisų ir atsinaujinančios energijos technologijų mažmenines kainas; **pritaria** Europos Parlamento **nuomonei**, kad tam tikrų technologijų srityje pastaraisiais metais buvo stipriai sumažintos išlaidos, tačiau būtina papildomai mažinti išlaidas, kad efektyvaus energijos naudojimo didinimo priemonės taptų patrauklios visuomenei;

2.23 **mano, kad tai yra ES pareiga**, atsižvelgiant į esamus palyginti aukštus aplinkosaugos standartus Europoje, ES Pasaulio prekybos organizacijoje išsiderėti tarifinių arba netarifinių nuolaidų energiją taupiai naudojančiams produktams.

2006 m. vasario 16 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai dėl su jaunimu susijusių Europos politikos krypčių Europos jaunimo reikalų sprendimas — Europos jaunimo pakto įgyvendinimas ir aktyvaus pilietiškumo skatinimas

(2006/C 192/04)

REGIONŲ KOMITETAS,

ATSIŽVELGDAMAS Į Komisijos komunikatą Tarybai dėl su jaunimu susijusių Europos politikos krypčių, Europos jaunimo reikalų sprendimas — Europos jaunimo pakto įgyvendinimas ir aktyvaus pilietiškumo skatinimas (COM(2005) 206 final);

ATSIŽVELGDAMAS Į 2005 m. gegužės 30 d. Europos Komisijos sprendimą, vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 1 dalimi, pasikonsultuoti su Komitetu;

ATSIŽVELGDAMAS Į 2005 m. liepos 25 d. Komiteto pirmininko sprendimą pavesti Kultūros ir švietimo komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

ATSIŽVELGDAMAS Į Europos jaunimo pakto (Briuselio Europos Vadovų Tarybos pirmininkavimo išvados (2005 m. kovo 22 ir 23 d.) 7619/05 annex 1);

ATSIŽVELGDAMAS Į savo nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo — Programos „VEIKLUS JAUNIMAS“ kūrimas 2007–2013 metų laikotarpiui ⁽¹⁾ (CdR 270/2004 fin) ⁽²⁾;

ATSIŽVELGDAMAS Į savo visuotinę nuomonę dėl baltosios knygos „Naujas postūmis Europos jaunimui“ tęsinio dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo srityje siūlomų bendrų tikslų dėl jaunų žmonių savanoriškos

⁽¹⁾ COM(2004) 471 final.

⁽²⁾ OL C 71, 2005 3 22, p.34.

veiklos ir dėl siūlomų bendrų tikslų *geresiam jaunimo supratimui ir pažinimui* ⁽³⁾ (CdR 192/2004 fin) ⁽⁴⁾;

ATSIŽVELGDAMAS Į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato dėl baltosios knygos „Naujas postūmis Europos jaunimui“ tęsinio atsiliepiant į 2002 m. birželio 27 d. Tarybos nutarimą dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo srityje siūlomų bendrų tikslų dėl *jaunų žmonių savanoriškos veiklos* ⁽⁵⁾ (CdR 309/2003 fin) ⁽⁶⁾;

ATSIŽVELGDAMAS Į savo nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl *Vieningos sistemos kvalifikacijų ir kompetencijų skaidrumui užtikrinti (Europass)* ⁽⁷⁾ (CdR 307/2003 fin) ⁽⁸⁾;

ATSIŽVELGDAMAS Į Kultūros ir švietimo komisijos nuomonę, priimtą 2005 m. gruodžio 7 d. (CdR 253/2005 rev. 2) (pranešėjas **Cossato savivaldybės tarybos narys Roberto Pella** (IT/ELP);

63-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. vasario 15–16 d. (vasario 16 d. posėdis), priėmė šią nuomonę:

1. Įžanga

Regionų komitetas

1.1 **atkreipia dėmesį** į komunikatą dėl su jaunimu susijusių Europos politikos krypčių, įgyvendinančių Europos jaunimo paktą, ir išreiškia pasitenkinimą tuo, kad dokumente aptariamas platus ir įvairus klausimų spektras, apimantis ne vieną ES politikos sritį;

1.2 **džiaugiasi**, kad šiuo komunikatu tęsiami darbai, pradėti Komisijos baltąja knyga dėl naujo postūmio Europos jaunimui, 2002 m. birželio 27 d. Tarybos rezoliucija ir 2005 m. balandžio 12 d. Komisijos integruotomis ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gairėmis;

1.3 **supranta** ir remia norą visose veiklos srityse stiprinti jaunimui skirtas politikos kryptis, kadangi investuoti į jaunimą būtina vardan Europos ateities;

1.4 **pabrėžia**, kad visais lygmenimis, kuriuose priimami sprendimai, tiek Europos Sąjungos mastu, tiek nacionaliniu, regionų ir vietos lygiu būtina aktyviai ginti jaunimo teisę į visavertę pilietinę poziciją Europos visuomenės politiniame kontekste. Ypač svarbu įgyvendinti priemones, gerinančias jų profesinio, visuomeninio ir šeimyninio gyvenimo kokybę, siekiant sudaryti sąlygas aktyviai pilietinei pozicijai vystyti. Aktyvus jaunimo dalyvavimas yra pagrindinė sąlyga, kad ilgalaikėje perspektyvoje Europos Sąjungos institucijos integruotųsi ir įgytų Europos gyventojų pripažinimą.

1.5 **pabrėžia**, kad jaunimo dalyvavimas veikloje realiai bus užtikrintas tik tuomet, kai Europos Sąjungos iniciatyvose dalyvaus vietos ir regionų valdžios institucijos, jaunimo organizacijos ir visi socialiniai partneriai, kurie palaiko daugiau ar mažiau ryšių su jaunimu. Komisijos paskelbtų iniciatyvų sėkmė labai priklauso nuo to, ar konsultacijų procedūra bus realiai taikoma.

⁽³⁾ COM(2004) 336 final ir COM(2004) 337 final.

⁽⁴⁾ OL C 43, 2005 2 18, p. 42.

⁽⁵⁾ OL C 22, 2001 1 24, p.7 ir COM(2003) 184 final.

⁽⁶⁾ OL C 121, 2004 4 30, p. 10.

⁽⁷⁾ COM(2003) 796 final.

⁽⁸⁾ OL C 121, 2004 4 30, p. 10.

2. Atvirojo koordinavimo metodo taikymas

2.1 **Pageidauja**, kad, taikant atvirojo koordinavimo metodą, būtų tinkamai įvertintas vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo atsižvelgiant į jų kompetenciją.

2.2 Komitetas **mano**, kad, kalbant apie su jaunimu susijusias politikos kryptis, atvirojo koordinavimo metodu turėtų būti siekiama: a) įtraukti jaunimą į pilietinį gyvenimą, kad jaunimas geriau susipažintų su jam skirtomis politikos kryptimis; b) labiau atsižvelgti į konkrečius jaunimo poreikius, kai formuojamos Bendrijos ir nacionalinės politikos kryptys. Norint šiuos tikslus įgyvendinti, labai svarbu atsižvelgti į vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį, kompetencijos sritį ir žinias, visų pirma turint omenyje komunikate nurodytoje strategijoje įvardintas problemas.

2.3 Todėl Komitetas **rekomenduoja** valstybėms narėms užtikrinti, kad vietos ir regionų valdžios institucijos dalyvautų nacionaliniu lygiu rengiant, taikant ir prižiūrint su jaunimu susijusias politikos kryptis, o Tarybai rekomenduojama garantuoti šių institucijų dalyvavimą Europos lygiu.

3. Užimtumo ir socialinės integracijos politikos kryptys

3.1 Komitetas **palankiai vertina** Komisijos požiūrį į jaunimo užimtumo ir socialinės integracijos politikos kryptis, nes jaunimui kyla didelis nedarbo, nesaugumo ir mažo atlyginimo pavojus. Visų pirma, Komitetui atrodo, kad šioje srityje svarbu visiškai įgyvendinti Lisabonos strategiją, numatančią ne tik didinti darbo vietų skaičių, bet ir gerinti jų kokybę.

3.2 RK **ragina** Komisiją pasiūlyti kiekybinius tikslus, atsižvelgiant į kovą su jaunimo nedarbu (kuris dabar siekia 18proc. ES lygiu).

Nors šias politikos kryptis įgyvendinti turi valstybės narės, kiekvienos jų vietos ir regionų valdžios institucijos politiniu ir administraciniu lygiu turi vykdyti, plėtoti ir valdyti užimtumo, socialinės, integracijos, nediskriminavimo ir socialinės atskirties politikos krypčių sujungimo procesus.

3.3 Norint sukurti priemones, leidžiančias aktyviau keisti ir reformuoti socialinės apsaugos sistemas, kad jaunosios kartoms būtų sudaryta daugiau galimybių dalyvauti darbo rinkoje ir apskritai visuomenėje, reikia iš esmės keisti požiūrį į integracijos ir atskirties problemas ir suformuoti požiūrį į jaunimo socialinę būklę apskritai. Užimtumo problemos negalima atsieti nuo bendrų „socialinės integracijos sąlygų“: sveikatos, pagrindinio ugdymo ir aplinkos, kuri skatina ir propa- guoja iniciatyvumą.

3.4 Europos užimtumo strategijose ir konkurencingumui skatinti skirtose priemonėse nacionalinės ir europinės veiksmų programos bei struktūriniai fondai yra nukreipti į užimtumo didinimo, lygių galimybių ir socialinės sanglaudos tikslus. Didėjantis darbuotojų ir įmonių gebėjimas prisitaikyti prie besikeičiančių ekonominių sąlygų ir didėjančios darbuotojų įsidarbinimo galimybės suteikia naujosios kartoms progą išbandyti, ar taikomas integruotas politikas kryptis galima pirmiausia vietos lygiu — įgyvendinti ir papildyti.

3.5 Komitetas **ragina** Komisiją bendru sutarimu propaguoti veiklą, skirtą žinioms, įgūdžiams gilinti, ir visas esamas priemones, padedančias stiprinti ir tobulinti vietos ir regionų valdžios institucijų darbą visų pirma šiose srityse:

— duomenų, informacijos ir geros praktikos mainų (iš dalies kuriant nuolatinius tarpvalstybinius tinklus, kurių veikla būtų veiksminga ir kurią būtų galima patikrinti);

— bendro ir palyginamojo mokymo, skirto svarbiausiems dalyviams, susijusiems su jaunimo politika regionų ir vietos lygiu.

3.6 Veiksmų, skirtų tam, kad vietos ir regionų valdžios institucijų darbas būtų veiksmingesnis, reikėtų daugiausia imtis šiose srityse:

— pasiūlos ir paklausos atitikimo sistema;

— patekimas į darbo rinką;

— užimtumo priemonės, skirtos socialinei integracijai;

— informavimo ir komunikacijos veikla, skirta darbo rinkos institucinės sąrangos ir profesijų keitimo klausimams;

— mokymo sistemos ir ekonomikos bei verslo pasaulio ryšiai;

— ekonominis socialinės integracijos mechanizmas.

3.7 Socialinės integracijos strategija gali pagerinti jaunimo (ypač pažeidžiamiausių asmenų) padėtį, jeigu Bendrijos ir valstybių narių lygiu bus veiksmingai integruojamos įvairios politikos kryptys, kurias tiesiogiai įgyvendina vietos ir regionų valdžios institucijos. Todėl būtų naudinga, kad užimtumo srityje kuriant socialinės integracijos strategijas ir abipusio mokymosi programas, aktyviai ir tiesiogiai dalyvautų įvairios vietos ir regionų valdžios institucijos.

3.8 Tuomet, bendradarbiaujant įvairiais valdžios lygiais, dėmesį būtų galima sutelkti ties sunkumais, su kuriais jaunimas susiduria bandydamas patekti į darbo rinką ir kurie pasireiškia ne vien bedarbių skaičiumi, bet ir nieko neveikiančio jaunimo, kuris nesimoko, nedirba ir neieško darbo, rodikliais; šios problemos kelia ypač didelį susirūpinimą, kadangi nemažai jaunų žmonių meta privalomąjį mokslą nesulaukę 18 metų.

3.9 Komitetas **ragina** Komisiją skatinti į nacionalines reformų programas įtraukti priemones, galinčias jaunimo įmonių steigimo projektams garantuoti reikiamą finansinę ir organizacinę paramą.

4. Švietimas ir mokymas

4.1 Komitetas **pabrėžia**, kad Europos jaunimo paktu neturi būti siekiama suvienodinti švietimo ir mokymo programų turinį Bendrijos lygiu ar organizuoti švietimo ir mokymo sistemas, kadangi visa atsakomybė už šiuos sektorius iš tikrųjų tenka valstybėms narėms, o tam tikrais atvejais vietos ir regionų valdžios institucijoms, atsižvelgiant į Sutarties nuostatas, kurios apriboja Bendrijos kompetenciją plėtoti „europinę pakraipą švietimo srityje“ bei „keitimąsi informacija ir patirtimi bendrais valstybių narių švietimo klausimais“.

4.2 Komitetas **norėtų** sustiprinti ir pagerinti keitimąsi informacija apie geriausią praktiką (ir apie priemones bei procedūras), kurią išplėtojo atskiros valstybės narės, kad užtikrintų aktyvų ir veiksmingą regionų ir vietos valdžios institucijų dalyvavimą kvalifikacijų sistemų ir pagrindų programų pritaikymo procese.

4.3 Kalbant konkrečiai, visos iniciatyvos, skirtos Europos kvalifikacijų pagrindų programai sudaryti — pagrįstai kreditų perkėlimo ir kokybės užtikrinimo susitarimais, bendrais pritarimo Europos neformaliai ir neinstituciniam mokymuisi nustatymo ir jo patvirtinimo principais ir *Europass* mokymu (Europos bendra sistema diplomų, sertifikatų ir gebėjimų skaidrumui užtikrinti) — pareikalavus vietos ir regionų vietos valdžios institucijų indėlio be kitų sričių ir priežiūros bei iniciatyvų įvertinimo etapuose.

4.4 Logiška, kad šis reikalavimas taikytinas ir „Jaunimo paso“ (Komisijos *Europass* iniciatyvos dalis) bandomajam etapui, kurį planuojama pradėti 2006 m. Todėl reikės įgyvendinti atitinkamas ekonomines ir procedūrinės priemones.

4.5 Tokia pati tvarka turėtų būti taikoma ir Komisijos pasiūlymui raginti valstybes nares užtikrinti didesnę skaidrumą ir teikti daugiau informacijos užimtumo ir mokymo galimybių srityje, taip siekiant palengvinti judumą, kuris yra užimtumo paslaugų modernizavimo dalis, ir sustiprinti valstybių narių

strategijas dėl judumo kliūčių panaikinimo. Tokiomis įvertinimo ir įgyvendinimo iniciatyvomis, kaip Europos savanorių tarnyba (EST), informacijos portalai EURES (Europos darbo mobilumo portalas) ir PLOTEUS (Mokymosi galimybių Europoje portalas), bus labiau atsižvelgiama į jaunimo poreikius, jei į jas bus įtraukti vietos valdžios institucijų įvertinimai ir pasiūlymai.

4.6 Pagerinus informacijos ir geros praktikos mainus, bus galima koordinuoti nacionalines švietimo sistemas, siekiant padidinti laisvą piliečių judėjimą ir sukurti vietines sistemas. Kalbant konkrečiai, ES remiamas tarpvalstybinis dialogas ir bendradarbiavimas gali padėti valstybėms narėms sukurti palyginamąją pripažinimo sistemą, skirtą neformaliai ir neoficialiam mokymui.

4.7 ES institucijos bei vietos ir regionų valdžios institucijos turi glaudžiai bendradarbiauti, taip padėdamos plėtoti universitetų, kaip jaunų europiečių žinių ir kultūrinių mainų centrų, vaidmenį. Ši tikslą bus lengviau pasiekti, jei universitetų ryšys su savo vietove bus stipresnis ir jei jie stropiau ir sistemingiau vadovausis partnerystės principais, metodais ir būdais.

5. Judumas

5.1 Komitetas **palankiai vertina** tai, kad Komisijos dokumentas visiškai atitinka Bendrijos laisvo darbuotojų judėjimo politiką, studentų, mokytojų ir besimokančiųjų, visų pirma jaunimo, judumo politiką.

5.2 Todėl RK **visiškai pritaria** Komisijos nuostatoms dėl jaunimo judumo Europoje, kad judėjimas būtinas mokymosi ir profesiniais tikslais.

5.3 Siekdamas, kad žmonių žinios apie Europą ir jos veikimo mechanizmą būtų gilesnės, ir norėdamas jaunimą įtraukti į politinį gyvenimą, RK **ragina** ES institucijas pagal Jungtinių Tautų Organizacijos modelį sukurti jaunimo programą, kuri vidurinės mokyklos mokinius ir aukštųjų mokyklų studentus įtrauktų į tikro ES institucijų darbo imitaciją (Europos Parlamento plenarines sesijas, Tarybos posėdžius ir kt.).

5.4 Jaunimo judumas jau nebeapsiriboja vien Europos Sąjunga, nes palaipsniui tampa aktualus ir už jos ribų. Komitetas **tikisi** glaudesnio Komisijos, valstybių narių ir vietos ir regionų valdžios institucijų bendradarbiavimo stengiantis įtraukti jaunimą į savanoriškas organizacijas ir siekiant tarptautinio solidarumo. Būtina skirti reikiamą dėmesį judumui tarp valstybių. Šiuo metu Europos Sąjungoje yra gausių tautinių mažumų, kurių atstovai kilę iš besiribojančių su ES regionų, todėl turėtų būti skatinamas jų judumas ir išnaudojami ryšiai. Šiuo požiūriu skirtingų valstybių narių nevyriausybinė organizacijų tinklai, veikiantys toje pačioje srityje, bendradarbiaudami vieni su kitais, galėtų išbandyti, kaip teikiama vietos, nacionalinių ir ES valdžios institucijų parama.

5.5 Be to, norėdamas paskatinti jaunų darbuotojų judumą Europos Sąjungoje, RK **ragina** Komisiją ir valstybes nares, kad jos pasirūpintų į nacionalines programas įtraukti daugiau užsienio kalbų.

6. Profesinės veiklos suderinimas su šeimyniniu gyvenimu

6.1 Regionų komitetas dar kartą **pabrėžia** valstybių narių autonomiją kuriant politikos kryptis ir metodus, skirtus profesinei veiklai lengviau suderinti su šeimyniniu gyvenimu.

6.2 Šiuo atveju Komisijos pastangos taip pat galėtų būti nukreiptos į tai, kad būtų stiprinamos ir didinamos informacijos, žinių ir patirties, kurias vietos ir regionų valdžios institucijos sukaupė Komisijos nurodytose srityse ir propaguojant lygias galimybes tarp kartų, mainų ir suvienodinimo galimybes.

7. Dalyvavimas ir paramos priemonės, skirtos aktyviam jaunimo pilietiškumui

7.1 RK **mano**, kad Komisija turėtų nuolat diskutuoti ir konsultuotis su jaunimu dėl savo rengiamų programų ir iniciatyvų jaunimui, jei nori, kad jos darbas atneštų kuo daugiau naudos, nes taip būtų galima išmėginti naujas procedūras.

7.2 Todėl vietos arba regionų, atsižvelgiant į konkrečios valstybės narės teritorinę struktūrą, valdžios institucijos, būdamos arčiausiai vietinių realijų ir kaip pirmoji instancija, į kurią jaunimas kreipiasi vykstant integracijai į politinį, pilietinį ir ekonominį gyvenimą, turi veiksmingai atlikti visas savo pareigas. Greta konsultacijų su vietos valdžios institucijomis turėtų būti imtasi priemonių, skirtų:

- skatinti sprendimus priimančių institucijų ir vietos lygiu jaunimo politika suinteresuotų subjektų patirties mainus, taip pat propaguoti abipusį mokymąsi;
- skatinti kurti nuolatinius tinklus ir remti jų geros praktikos mainus ir skleidimą bei abipusę pagalbą, kad būtų atnaujintos strategijos, metodai ir priemonės jaunimui labiau įtraukti į veiklą;
- kurti įsitraukimo į veiklą struktūras ir priemones, kurios suteiktų galimybę plėtoti jaunimo pasiūlytas iniciatyvas, kad pastarieji galėtų imtis jų pačių parengtų projektų ir veiksmų.

Tarpvalstybinis dialogas padeda *stiprinti* ir stabilizuoti patirtį, mažindamas pernelyg ankstyvo jos išnykimo pavojų.

7.3 Komitetas mano, kad valstybės narės turi inicijuoti informavimo kampanijas, siekdamas išmokyti jaunuolius aktyviau įsitraukti į veiklą ir mokyklinėmis bei kitomis mokymo programomis skatinti atsakomybės suvokimą, kad kiekvienas asmuo suprastų demokratiškoje visuomenėje ir ypač jo bendruomenėje jam tenkančias pareigas. Šiuo atveju mokyklos ir tolesnio mokymo įstaigos turi tapti demokratijos mokykla ir bendra erdve, svarbia įtraukiant jaunimą į demokratijos pažinimo procesą.

7.4 RK **tikisi**, kad bus propaguojami geros praktikos, susijusios su jaunimo dalyvavimu priimant sprendimus vietos lygiu, mainai ir judumo iniciatyvos, skirtos žinioms apie įvairias vietos valdymo formas plėsti, kad politinio gyvenimo dalyviai būtų geriau informuoti.

7.5 Komitetas **ragina** vietos ir regionų valdžios lygiu skatinti „Jaunimo tarybų“ pobūdžio projektus, ne tik kaip struktūras ar jaunimo dalyvavimo ir dialogo su jaunimu užmezgimo būdus, bet ir kaip ugdymo priemonę mokant aktyvaus pilietiškumo.

7.6 Vis dėlto, kad paremtų vietos lygmens dalyvavimą ir aktyvų pilietiškumą, Komisija turi paraginti, kad bendrai būtų parengti tikslūs tarpvalstybiniai kriterijai ir informacija apie konkretų dalyvavimo tikslą, t.y. informacija, kaip ši sistema veiks, jos taikymo sritis, dalyviai ir kt.

7.7 Norint visiškai arba iš dalies išvengti pavojaus, kad konsultuotų ir dalyvautų tik dideli nacionaliniai tinklai, reikėtų aktyviai įtraukti vietos lygiu veikiančius jaunimo organizacijų tinklus. Šiuo tikslu būtų naudinga betarpiškai įtraukti tas vietas ir regionų valdžios institucijas, kurios jau turi patirties kuriant ir administruojant jaunimo politikos programas pasitelkiant jaunimo konsultacijas.

7.8 RK **tikisi**, kad įgyvendinant planuojamas iniciatyvas (kampaniją *Už įvairovę — prieš diskriminaciją*, Europos iniciatyvą, skirtą vaikų ir jaunimo sveikatai, viešas konsultacijas sporto srityje, siekiant sustiprinti sporto sukuriamas vertybes jaunimui švietimo ir socialinėje srityje ir kt.) Komisija deramai įvertins svarbiausią vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį bendraujant, informuojant, didinant sąmoningumą, skatinant ir raginant grupes ir atskirus asmenis.

7.9 RK **su malonumu pastebi**, kad daug atsakomybės už su jaunimu susijusias politikos kryptis tenka Europos vietos valdžios institucijoms ir regionams. Todėl yra labai svarbu, kad vietos ir regionų valdžios institucijos prisiimtų dalį atsakomybės už jaunų žmonių švietimą, darbą ir laisvalaikį.

8. Jaunimo politikos kryptims skirtos paramos programos

8.1 Komisija ir kitos ES institucijos gali atlikti svarbų vaidmenį sudarant reikiamas veiklos sąlygas ir teikiant priemones, kad valstybės narės galėtų tinkamai pasinaudoti savo teisėmis. Įvairialypis ir horizontalus jaunimo problemų pobūdis diktuoja poreikį įvairiais valdymo lygiais, atsižvelgiant į konkrečias pareigas ir kompetenciją, šiuolaikiškai suvokti aktualias problemas.

8.2 Todėl RK **ragina** imtis iniciatyvų, pasinaudojant įdirbiu kitose įvairialypėse, horizontaliose srityse, sukurti jaunimo problemų stebėsenos centrų koordinavimo sistemą, kuri:

— padėtų išvengti informacinių sistemų ir programų dubliavimosi;

— sujungtų ir papildytų esamas ES duomenų bazes, kad būtų galima plėtoti duomenų bazes;

— tirtų ir į ES tinklą įtrauktų Europoje pasklidusią ir vietos ir regionų valdžios institucijų propaguojamą gerąją praktiką, surinktą iš jaunimo problemų stebėsenos centrų;

— ragintų vietos stebėsenos centrus pasirinkti specializaciją, nes taip sumažėtų pavojus, kad skirtingų centrų specializacija be reikalo dubliuosis.

8.3 RK **tikisi**, kad konkrečios programos ir priemonės, skirtos informacijai apie geriausią praktiką skleisti ir ja keistis, taip pat jaunimo politikos vietos dalyviams mokyti, padės skleisti Europos jaunimo politikos principus, taip kurdamos Europos erdvę, kurioje sprendimus priimančios institucijos gali palyginti patirtį įgyvendinant jaunimo politikos kryptis. RK ypač nori dirbti su Komisija rengiant naują kampaniją dėl Europos jaunimo pakto turinio paskelbimo.

8.4 Kad jaunimo politikos kryptys būtų veiksmingos, būtina apibrėžti poveikio ir rezultatų įvertinimo procedūras. Turint omenyje tai, kad jaunimo politikos srityje nėra pripažintų pavyzdžių, įvertinimas padėtų susikurti patirtį, padidintų gamybinę, prekybinę ir mokslinę patirtį ir sukurtų nuoseklių, atkarotamų pavyzdžių. Kalbant konkrečiau, į vertinimo procedūras turi būti įtrauktos vietos ir regionų valdžios institucijos.

8.5 Rengiant, organizuojant ir įgyvendinant atskiras programas ir priemones, turi būti numatyta padidinti vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį, valdant jaunimo politikos kryptis, sujungiant vertikalios ir horizontalios (ypač svarbaus vietos lygiu) subsidarumo principus. Todėl, įgyvendinant jaunimo programas ir priemones, turi būti iširta ir skatinama veiksmingos, proporcingos ir atstovaujamosios partnerystės patirtis.

8.6 RK **pabrėžia** poreikį jaunimo aspektą įtraukti į ES politikos kryptis. Kalbant apie kultūrinės iniciatyvas, kadangi praeityje į pridėtinę vertę, atsiradusią įtraukiant jaunimą, irgi buvo šiek tiek atsižvelgiama, turi būti deramai susirūpinta būtinybe lėšas tiesiogiai skirti iniciatyvoms, kurias įgyvendina jaunimas arba kurios yra jam skirtos, ir toms iniciatyvoms suteikti erdvės. Turime pabrėžti ir visų kartų socialinės lygybės ir lygių galimybių svarbą, iš dalies atsižvelgiant į jaunimui išskylančią socialinės atskirties pavojų.

8.7 RK **ragina** pripažinti, kokią svarbų vaidmenį vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka įgyvendinant ir vertinant Jaunimo ir Europos savanorių tarnybos programas. Ši rekomendacija taikytina ir 2007–2013 m. Jaunimo veiksmų programai. Tik taip galime užtikrinti, kad projektai būtų vykdomi vietoje, darytų norimą poveikį atitinkamose srityse ir būtų veiksmingai įtraukti į vietos politikos kryptis.

8.8 RK **mano**, kad jaunimo priemonės, be Europos jaunimo pakte numatytų klausimų turi apimti ir kitus (nebūtinai tiesiogiai), galinčius padėti įgyvendinti paties pakto tikslus. Kalbant konkrečiau, kaip ypač aktualią problemą išskirtume būsto klausimą (turint omenyje, kad jis yra susijęs su užimtumo politika, judumu ir profesinės veiklos suderinimu su šeimyniniu gyvenimu) ir kitas — šeimos gerovės ir paskolų teikimo politikos — sritis. Todėl valstybės narės turi būti raginamos dėti daugiau pastangų veiksmingoms reformoms šiose srityse parengti.

8.9 RK taip pat **ragina** Komisiją, atsižvelgiant į Lisabonos strategiją, skatinti į nacionalines reformų programas įtraukti priemones, skirtas:

- aktyviau kovoti su didėjančiu jaunimo socialinės atskirties pavojumi, visų pirma skatinant visais lygiais kurti iniciatyvas, kad visi jauni žmonės galėtų geriau pasinaudoti visomis savo teisėmis (socialinėmis, politinėmis ir pilietinėmis) ir sudaryti jiems sąlygas šias teises nevaržomai realizuoti;
- remti jaunimo politikos kryptis nacionalinėse reformų programose ir jų įgyvendinimą įtraukti į darbotvarkę tarp svarbiausių klausimų;
- padėti jaunimui, kilusiam iš nepalankiomis sąlygomis gyvenančių šeimų, įgyti aukštesnį išsilavinimą ir išvengti išmetimo iš mokyklos;
- numatyti jaunimui reikiamą socialinių sukrėtimų atsvaros sistemą;
- skatinti jaunimo meniškumą ir kūrybingumą, propaguojant savarankišką darbą šiose srityse;
- konkrečiomis paramos formomis padėti jaunimui, o ypač mažas pajamas gaunančiam, nedirbančiam ar neigaliam

jaunimui, jaunoms moterims ir jauniems imigrantams dalyvauti socialiniame ir politiniame gyvenime;

- padėti jaunimui, gyvenančiam kaimo ir nepalankiose vietovėse, integruotis į kultūrinį, socialinį gyvenimą ir į darbinę veiklą;
- skatinti jaunimą savanoriškai dirbti.

9. Finansiniai ištekliai

9.1 RK **pastebi**, kad dėl sprendžiamų problemų sudėtingumo Komisijos dokumente nepakankamai aiškiai kalbama apie finansinius išteklius, reikalingus jaunimui skirtoms priemonėms įgyvendinti.

9.2 Todėl jis **rekomenduoja**, kad kituose Bendrijos direktyvų rengimo etapuose būtų sistemingai numatomas konkretus Europos biudžetas, turint omenyje tai, kad tokie aukštų tikslų siekiantys jaunimui skirti projektai neabejotinai reikalauja finansinių išteklių, kurių pačios valstybės narės nėra pajėgios skirti. Galiausiai, RK ragina Komisiją Europos jaunimo politikos kryptims numatyti didesnę finansavimą.

9.3 RK **rekomenduoja** tęsti ir paspartinti administracinių procedūrų supaprastinimo procesą, kad programos ir iniciatyvos taptų suprantamesnės ne tik vietos ir regionų valdžios institucijoms, bet daugiausia pačiam jaunimui ir jo atstovams. Tai padėtų sumažinti sąnaudas, supaprastintų procesus ir sutrumpintų įgyvendinimui skirtą laiką.

9.4 RK **tikisi**, kad bus sudarytos tinkamai finansuojamos programos, kad būtų galima tęsti Komisijos komunikate numatytas priemones. Be konkrečių programų (Jaunimo ir EST), tam tikras finansavimas galėtų būti skiriamas visoms ES programoms, numatančioms konkrečias, jaunimui skirtas priemones.

2006 m. vasario 16 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl i2010 — Europos informacinė visuomenė augimui ir užimtumui skatinti

(2006/C 192/05)

REGIONŲ KOMITETAS,

ATSIŽVELGDAMAS Į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl i2010 — *Europos informacinė visuomenė augimui ir užimtumui skatinti*;

ATSIŽVELGDAMAS Į 2005 m. birželio 1 d. Europos Komisijos sprendimą pasikonsultuoti su juo šiuo klausimu vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 1 dalimi;

ATSIŽVELGDAMAS Į 2005 m. balandžio 12 d. Komiteto biuro sprendimą pavesti Kultūros ir švietimo komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

ATSIŽVELGDAMAS Į Lisabonos strategiją, kurios tikslas — iki 2010 m. „paversti Europos Sąjungos ekonomiką konkurencingiausia ir dinamiškiausia žinių pagrindu augančia ekonomika pasaulyje, kurioje darni ekonominė plėtra būtų suderinta su didesniu ir geresnės kokybės užimtumu bei tvirtesne socialine sanglauda“;

ATSIŽVELGDAMAS Į 2005 m. kovo 22–23 d. Briuselio Europos Vadovų Tarybos prašymą, skirtą Komisijai, nedelsiant atnaujinti Lisabonos strategiją vadovaujantis su augimu ir užimtumu susijusiais aspektais ⁽¹⁾;

ATSIŽVELGDAMAS Į 2005 m. kovo 22–23 d. Briuselio Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išvadas, kuriose teigiama, kad „labai svarbu sukurti visa apimančią informacinę visuomenę remiantis plačiu informacijos ir ryšių technologijų (IRT) panaudojimu teikiant viešąsias paslaugas MVĮ ir namų ūkiams. Šiuo tikslu *Iniciatyva i2010* bus kreipiamas dėmesys į IRT tyrimus ir naujoves, žinių pramonės vystymą, tinklų ir informacijos saugumą ir suartėjimą bei sąveiką siekiant sukurti nenutrūkstamą informacijos erdvę“ ⁽²⁾;

ATSIŽVELGDAMAS Į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato dėl *e.Europos 2005 veiksmų plano: nauja redakcija* (CdR 193/2004 fin) ⁽³⁾;

ATSIŽVELGDAMAS Į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato dėl *Europos sujungimo didelės spartos ryšiu: nacionalinės plačiąjuosčio ryšio strategijos kryptys* (CdR 257/2004 fin) ⁽⁴⁾;

ATSIŽVELGDAMAS Į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato dėl *Europos audiovizualinės politikos reguliavimo ateities* (CdR 67/2004 fin) ⁽⁵⁾;

ATSIŽVELGDAMAS Į savo nuomonę dėl Komisijos komunikato dėl *Mokslo ir technologijos: raktas į būsimas Europos gaires dėl būsimos Europos mokslinių tyrimų rėmimo politikos* (CdR 194/2004) ⁽⁶⁾;

ATSIŽVELGDAMAS Į savo perspektyvinę nuomonę dėl *Universitetų vaidmens vietos ir regionų vystymuisi kuriant žinių Europą* ⁽⁷⁾ (CdR 89/2003 fin) ^(*);

⁽¹⁾ Pirmininkaujančios valstybės narės išvados, Briuselio Europos Vadovų Taryba, 2005 m. kovo 22–23 d., 7619/1/05 REV1, 8 punktas, <http://ue.eu.int/docCenter.asp>.

⁽²⁾ Pirmininkaujančios valstybės narės išvados, Briuselio Europos Vadovų Taryba, 2005 m. kovo 22–23 d., 7619/1/05 REV1, 18 punktas, <http://ue.eu.int/docCenter.asp>.

⁽³⁾ OL C 71, 2005 3 14, p. 59.

⁽⁴⁾ OL C 71, 2005 3 22, p. 55.

⁽⁵⁾ OL C 318, 2004 12 22, p. 27.

⁽⁶⁾ OL C 71, 2005 3 12, p. 22.

⁽⁷⁾ OL C 73, 2005 3 23, p. 55.

^(*) Vertėjo pastaba. Pavadinimo vertimas neoficialus.

ATSIŽVELGDAMAS Į (CdR 252/2005 rev. 2) nuomonę, kurią 2005 m. gruodžio 7 d. priėmė Kultūros ir švietimo komisija (pranešėjas **Théodoros Georgakis, Ilioupoli meras** (EL/ESP));

KADANGI

1. informacijos ir ryšių technologijos (IRT) gali tiesiogiai ar netiesiogiai įnešti svarų indėlį į Lisabonos strategijos tikslų įgyvendinimą;
2. Didelio masto didelės spartos ryšio tinklas, kurio pagrindas — lygios teisės ir nediskriminuojanti skaitmeninė prieiga ir kuris priklauso Bendrijos lygio informacinei infrastruktūrai, turi atlikti pagrindinę funkciją sujungiant visą Europą, ES valstybes nares ir visas būsimas šalis kandidates, miestus ir kaimo vietas, įmones ir piliečius;
3. investicijos į tyrimus ir naujoves yra būtinos ir nuo šiol jas reikia didinti, kad IRT sektorius ir toliau prisidėtų prie augimo ir užimtumo skatinimo;
4. labai svarbu diegti veiksmingą ir šiuolaikišką informacijos infrastruktūrą tiek naujose, tiek jau veikiančiose įmonėse, kartu ir atnaujintose viešosiose tarnybose;
5. lygios informacinės visuomenės galimybės ryšių ir paslaugų atžvilgiu turi būti priskiriamos Europos piliečių teisėms nepaisant vartotojo tipo, socialinės ir geografinės padėties;
6. informacijos infrastruktūra turi būti kuriama ir valdoma taip pat, kaip vandens ir elektros energijos tiekimas;

63-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. vasario 15–16 d. (vasario 16 d. posėdis) priėmė šią nuomonę.

1. Regionų komiteto požiūris

Bendrosios pastabos

Regionų komitetas

1.1. **teigiamai vertina** komunikate dėl *i2010* — *Europos informacinė visuomenė augimui ir užimtumui skatinti* glaustai ir aiškiai Komisijos aprašytą tyrimą ir išvadą;

1.2. **dar kartą konstatuoja**, kad žinios, moksliniai tyrimai ir naujovės yra tvariosios plėtros varikliai;

1.3. **entuziastingai pritaria** minčiai, kad ne mažiau svarbu sukurti informacinę visuomenę be atskirties;

1.4. **patvirtina** teiginį, pagal kurį IRT yra galingas svertas augimui ir užimtumui skatinti, ypač atsižvelgiant į statistinius duomenis, kurie rodo, kad šioms technologijoms galima priskirti 25 % Europos Sąjungos BVP augimo ir 40 % išaugusio produktyvumo;

1.5. **pripažįsta**, kad paslaugų, tinklų, įrangos ir žiniasklaidos priemonių skaitmeninio suartėjimo srityje vyksta sparti pažanga, dėl kurios daugėja kanalų, atveriančių piliečiams prieigą prie gausios informacijos;

1.6. **atkreipia dėmesį**, kad socialinis suartėjimas ir veiklos taisyklių nustatymas prisidės prie skaitmeninio suartėjimo sėkmės;

1.7. **teigiamai vertina** informacinei visuomenei skirtą *i2010* strategiją ir **pritaria** šios priemonės bendrosioms gairėms ir pagrindiniams prioritetams;

1.8. **sutinka**, kad strategija *i2010* yra vertinga siekiant atviros ir konkurencingos skaitmeninės ekonomikos, rūpinasi kokybe ir stengiasi užkirsti kelią socialinei atskirčiai;

1.9. **pabrėžia** strategijoje *i2010* nustatytų trijų prioritetų svarbą ir **remia**:

— bendros Europos informacinės erdvės sukūrimą,

— naujovių ir investicijų į mokslinius tyrimus didinimą,

— integruotą informacinę visuomenę, kurioje nebūtų socialinės atskirties ir kuri primygtinai reikalautų viešųjų paslaugų ir gyvenimo kokybės gerinimo,

1.10. **yra įsitikinęs**, kad iniciatyva *i2010* prisidės prie piliečių ir, apskritai, visuomenės gyvenimo kokybės gerinimo.

Bendros Europos informacinės erdvės klausimu

Regionų komitetas

1.11. **remia** Europos Komisijos ateities politikos veiksmus, kadangi mano, jog Europos Sąjungos IRT sektorius turi didžiulį potencialą, kurį reikia išnaudoti. Europos bendroji rinka, kurios taisyklės visose valstybėse narėse yra vienodos, sudaro itin palankias sąlygas įmonėms;

1.12. **pabrėžia** būtinybę pripažinti ir apibrėžti regionų ir vietos valdžios institucijų vaidmenį įgyvendinant *i2010* strategiją;

1.13. **yra patenkintas** atliktu darbu nustatant pagrindinius iššūkius ir atkreipia dėmesį į tai, kad gauti rezultatai bus įvertinti pagal siūlomas veiklos programas;

1.14. **pabrėžia**, kad, siekiant užtikrinti silpnai išvystytos infrastruktūros ir nepalankioje padėtyje esančioms teritorijoms svarbių priemonių suteikimą iš struktūrinių fondų, didesnę sparčiojo internetinio ryšio greitį, skaitmeninių išteklių gausą, sistemų sąveikumą ir siunčiamos informacijos saugumą, būtina skirti didelį finansavimą iš mokslinių tyrimų bei technologijų plėtros programų;

1.15. **mano**, kad prieiga prie aukštos kokybės sparčiojo internetinio ryšio už prieinamą kainą yra vienas pagrindinių veiksnių, lemiančių piliečiams teikiamų paslaugų kokybę, visų pirma gerinant vietos valdžios institucijų teikiamų paslaugų kokybę, kartu padedančių mažoms ir vidutinėms įmonėms platinti savo produkciją. Konkrečiai galima tikėtis, kad nutolusiems, ir ypač atokiausiems, regionams ir bendrijoms geresnė ir greitesnė prieiga prie sparčiojo internetinio ryšio paslaugų bus labai naudinga;

1.16. **atkreipia dėmesį** į tai, kad visuomenė yra itin jautri su vartotojų ir asmens duomenų apsauga susijusiems klausimams ir kad į tai reikės atkreipti dėmesį formuluojant šią strategiją ir IRT rinkos veikimo taisykles;

1.17. **todėl yra įsitikinęs**, jog bet kokiomis aplinkybėmis būtina, kad naujos IRT paslaugos ir taikomosios programos nepažeistų duomenų apsaugos taisyklių ir kad tuo pačiu metu vartotojai visada galėtų patikrinti, kaip naudojami jų asmens duomenys. Papildomai šalia „supratimo apie savausaugą augimo“⁽⁸⁾, numatyto komunikato pasiūlymuose, turės būti imtasi griežtesnių apsaugos priemonių;

1.18. **itin primygtinai pasisako** už siunčiamos informacijos apsaugą, kovą su nelegaliu ir kenksmingu interneto tinklalapių turiniu ir būtinybę ES užtikrinti aukštos kokybės ryšių ir paslaugų teikimą pagal finansiškai prieinamus tarifus, o tai savo ruožtu užtikrintų visos ES teritorinę sanglaudą ypatingą dėmesį skiriant nutolusiems ir atokiausiems regionams;

1.19. **mano**, kad atsirandančios naujos skaitmeninės paslaugos ir žiniasklaidos priemonės neturėtų būti kuriamos remiantis vien tik ekonominiais veiksniais. Jos turėtų būti vystomos atsižvelgiant į socialinius ir kultūrinius poreikius;

1.20. **rekomenduoja** kurti mokslinius parkus ir tinkamą bazę mažų ir vidutinių įmonių investicijoms.

Naujovių ir investicijų mokslinių tyrimų srityje klausimu

Regionų komitetas

1.21. **entuziastingai remia** Europos Komisijos veiksmus, kuriais siekiama, kad Europoje būtų atliekama daugiau ir geresnės kokybės IRT mokslinių tyrimų. Vis dėlto, šioje srityje reikia užtikrinti gautų žinių perdavimą tokiu būdu, kad tyrimų rezultatai būtų tinkamai panaudoti visoje Europos pramonėje ir taip paskatinti Lisabonos tikslų įgyvendinimo procesą visuose Europos regionuose;

⁽⁸⁾ Komunikato 6 puslapis (lietuvių k.).

1.22. **mano**, kad 2007–2013 m. laikotarpiu moksliniams tyrimams būtina skirti didelį biudžetą, „net jei kitos 2007–2013 metų biudžeto planų dalys pasikeistų“⁽⁹⁾;

1.23. **nori atkreipti dėmesį**, kad reikėtų labai atidžiai atsižvelgti į IRT savitumus, nes ekonomikai ir technologijoms yra labai svarbu, kad mokslinių tyrimų rezultatai taptų produktais. Tai iš esmės svarbu dėl to, kad tokios naujos technologijos turi įtakos vietos ir regionų valdžios institucijų darbui (elektroninis valdymas) ir jų kompetencijos sričių organizavimui bei įgyvendinimui (teikiant paslaugas, bendrai administruojant istorinį ir aplinkos paveldą, vietų transporto tinklus ir infrastruktūrą, elektroninio mokymosi, e. sveikatos, nuotolinio darbo ir kt. atvejais).

1.24. **primena**, kad bet kuriuo atveju IRT yra pagrindinis veiksnys vietos, regionų, nacionalinių ir Europos valdžios institucijų bendradarbiavimui bei jų ir Europos piliečių ir privačių subjektų bendradarbiavimui įvairiose srityse gerinti. Be to, IRT suteikia svarbią galimybę pagerinti viešųjų paslaugų kokybę.

Integruotos informacinės visuomenės, kurioje nebūtų socialinės atskirties ir kuri primygtinai reikalautų viešųjų paslaugų ir gyvenimo kokybės gerinimo, klausimu

Regionų komitetas

1.25. **pabrėžia**, kad reikia išlaikyti pusiausvyrą tarp IRT teigiamų ekonominių rezultatų ir galimų socialinių, teisinių ir kultūros pasekmių, kurias Europos piliečių gyvenime sukels IRT įdiegimas, ir todėl būtina derinti šios srities strategijas su teisingumo ir vidaus reikalų, jaunimo ir švietimo politika;

1.26. **remia nuomonę**, kad galima tikėtis, jog IKT pagerins gyvenimo kokybę, o svarbiausia jų platesnis naudojimas gali patobulinti IKT grindžiamas sveikatos priežiūros paslaugas ir lemti naujų paslaugų sukūrimą taip padedant apskritai pagerinti visuomenės sveikatą ir sustiprinti bei supaprastinti piliečių galimybę naudotis visuomenės sveikatos paslaugomis;

1.27. **sutinka su teiginiu**, kad naudojimasis IRT kaip nauja „kultūros priemone“, papildančia skaitymą ir rašymą, ilgainiui gali nuvertinti tradicinius informacijos šaltinius ir kanalus (laikraščius, susirašinėjimą). Jeigu norime išsaugoti šiuos esminius įgūdžius, būtina užtikrinti, kad mokymasis naudojantis IRT papildys, o ne pakeis šiuos tradicinius bendravimo būdus;

1.28. **primygtinai teigia**, kad būtina išsaugoti kultūros ir kalbos skirtumus. Vienos pagrindinės kalbos naudojimas IRT srityje jokių būdu neturėtų daryti įtakos specializuotų paslaugų teikimui Europos piliečiams kitomis kalbomis ir pagarbai kultūrų ir kalbų įvairovei;

⁽⁹⁾ CdR 194/2004, 1.6 punktą (Regionų komiteto nuomonė dėl Europos mokslinių tyrimų ateities; Pranešėjas J. Myllyvirta).

1.29 **atkreipia dėmesį** į tai, jog reikia skaitmeniniu būdu išsaugoti Europos rašytinį paveldą, kad juo galėtų naudotis būsimosios kartos, ir kad taip turi būti išsaugoti raštai visomis kalbomis ir visuose Europos regionuose ir valstybėse;

1.30 **pabrėžia**, kad naudojant IRT, turėtų gerokai išaugti produktyvumo ir konkurencingumo rodikliai, o tai suteiktų didelę naudą visuomenei.

1.31 **pritaria** trims svarbiausioms IKT paskirtims: senstančios visuomenės poreikiams, saugiam ir švariam transportui ir kultūrų bei kalbų įvairovei;

1.32 **pabrėžia**, kad svarbu naudotis IRT kaip naująja „socialine priemone“. Todėl būtina susieti IRT strategijas su Bendrijos socialine politika.

1.33 **pasisako už** tai, kad būtų kuriamos internetinės bibliotekos ir muziejai, kurių turinys būtų skaitmeninis, bylotų apie istorijos ir kultūros paveldą ir būtų visiems prieinamas;

1.34 **prisijungia prie tų, kurie pritaria** skaitmeninio dialogo (nuotolinių konsultacijų) vystymui, kad šalys, regionai ir, apskritai, pilietinė visuomenė galėtų keistis pasiūlymais, nuomonėmis, mintimis, pastabomis ir gera praktika;

2. Regionų komiteto rekomendacijos

Regionų komitetas

2.1. **siūlo**, kad, sprendžiamas su strategija *i2010* susijusius klausimus, Europos Komisija ir valstybės narės atkreiptų itin didelį dėmesį ir teiktų visišką pirmenybę savivaldybėms ir regionams skirtų

- politikos kryptių,
- veiklos programų ir
- finansinių išteklių

decentralizacijai ir valdymui siekiant sukurti paslaugas ir infrastruktūras, stiprinančias regionų vystymąsi ir pagerinančias jų piliečių gyvenimo kokybę;

2.2. **rekomenduoja** Komisijai parengti ir naudoti rodiklius, kuriais remiantis būtų galima palyginti IRT paplitimą ir naudojimą skirtinguose regionuose ir padaryti naudingas išvadas, būtinas ekonominio, socialinio ir technologinio suartėjimo priemonėms įgyvendinti regionuose;

2.3. **pageidauja** susipažinti su rezultatais ir išvadomis, pateiktais strategijos *i2010* įvertinimo ataskaitoje, apie kurią tinkamu laiku turės būti paskelbtas komunikatas, o kartu pareikšti savo nuomonę apie šią ataskaitą;

2.4. **pataria** Komisijai kuriant veiklos programas deramai atsižvelgti į faktą, kad IRT srities vystymuisi didelį poveikį daro žaidimų industrija ir kad dėl to reikia skirti labai didelį dėmesį šios pramonės vystymosi kokybei ir jos įtakai visuomenei ir ypač jaunajai kartai.

2.5. **prašo** Komisijos įtraukti RK į dalyvauti iniciatyvose, kurių tikslas — priimtos ir įgyvendinamos strategijos peržiūra ir taikymas;

2.6. **praneša Komisijai**, kad yra pasirengęs pradėti papildomas procedūras, skirtas valstybėms narėms, kad jos veiksmingiau įgyvendintų iniciatyvą *i2010* ir pertvarkytų savo nacionalines reformų programas, tarp kurių yra ir su IRT susijusios programos, siekiant pagrindinio tikslo — stiprinti regionus, ypač nutolusius ir atokiausius regionus ir kaimo vietas, kuriems IRT vystymasis gali atnešti daugiausiai socialinės ir ekonominės naudos;

2.7. **siūlo**, kad Komisija skirtų ypatingą dėmesį mažiau ekonomiškai išsivysčiusiems regionams, jog šie galėtų pasinaudoti IRT siūlomomis suartėjimo galimybėmis ir išvengtų atskirties grėsmės, kurią IRT sudaro tiems, kas negali jomis naudotis.

Apibendrinamas, Regionų komitetas **primygtinai teigia**, kad būtina plėtoti ir palaikyti sklandų nuolatinį dialogą dėl strategijos *i2010* — *Europos informacinė visuomenė augimui ir užimtumui skatinti*. Ši būtinybė kyla dėl spartaus technologijų vystymosi ir nuolat dėl jo atsirandančių poreikių.

2006 m. vasario 16 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

Regionų komiteto nuomonė dėl:

Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui dėl Hagos programos: Dešimt prioritetų ateinantiems penkeriems metams — Partnerystė Europos atsinaujinimo vardan laisvės, saugumo ir teisingumo srityje

Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui dėl 2007–2013 m. Saugumo ir laisvių apsaugos pagrindų programos sudarymo — Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl 2007–2013 m. Terorizmo prevencijos, parengties ir padarinių valdymo specialios programos sudarymo pagal Saugumo ir laisvių apsaugos bendrąją programą ir dėl 2007–2013 m. Nusikalstamumo prevencijos ir kovos su nusikalstamumu specialios programos sudarymo pagal Saugumo ir laisvių apsaugos bendrąją programą

Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui dėl 2007–2013 m. Pagrindinių teisių ir teisingumo pagrindų programos sudarymo Pasiūlymai dėl sprendimų dėl šių specialių programų sudarymo 2007–2013 m.: Kovos su smurtu (*Daphne*) ir informacijos apie narkotikus ir jų prevencijos, Pagrindinių teisių ir pilietybės, Baudžiamosios teisenos, Civilinės teisenos pagal Pagrindinių teisių ir teisingumo bendrąją programą

(2006/C 192/06)

REGIONŲ KOMITETAS,

ATSIŽVELGDAMAS į 2005 m. gegužės 10 d. Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui Hagos programa: Dešimt prioritetų ateinantiems penkeriems metams. Partnerystė Europos atsinaujinimo vardan laisvės, saugumo ir teisingumo srityje, COM(2005) 184 final;

ATSIŽVELGDAMAS į 2005 m. balandžio 6 d. Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui 2007–2013 m. Pagrindinių teisių ir teisingumo pagrindų programos sudarymas; Pasiūlymai dėl sprendimų dėl šių specialių programų sudarymo 2007–2013 m.: Kovos su smurtu (*Daphne*) ir informacijos apie narkotikus ir jų prevencijos, Pagrindinių teisių ir pilietybės, Baudžiamosios teisenos, Civilinės teisenos — pagal Pagrindinių teisių ir teisingumo bendrąją programą, COM(2005) 122 final — 2005/0037 (COD) — 2005/0038 (CNS) — 2005/0039 (CNS) — 2005/0040 (COD);

ATSIŽVELGDAMAS į 2005 m. balandžio 6 d. Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui 2007–2013 m. Saugumo ir laisvių apsaugos pagrindų programos sudarymas, Pasiūlymai dėl sprendimų dėl šių specialių programų sudarymo 2007–2013 m.: Terorizmo prevencijos, parengties ir padarinių valdymo, Nusikalstamumo prevencijos ir kovos su nusikalstamumu — pagal Saugumo ir laisvių apsaugos bendrąją programą, COM(2005) 124 final — 2005/0034 (CNS) — 2005/0035 (CNS);

ATSIŽVELGDAMAS į 2005 m. gegužės 10 d. Europos Komisijos sprendimą pasikonsultuoti su Regionų komitetu dėl šių klausimų, vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 1 dalimi;

ATSIŽVELGDAMAS į 2005 m. balandžio 12 d. Komiteto biuro sprendimą pavesti Konstitucinių reikalų ir Europos valdymo komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

ATSIŽVELGDAMAS į savo nuomonę Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė: regioninių ir vietos valdžios institucijų vaidmuo įgyvendinant Hagos programą (Cdr 223/2004 fin⁽¹⁾);

ATSIŽVELGDAMAS į 2005 m. spalio 12 d. savo nuomonę Terorizmo prevencija, parengtis ir padarinių valdymas; Teroristų finansavimo prevencija ir kova su juo priemonėmis, kuriomis siekiama pagerinti keitimąsi informacija, padidinti skaidrumą ir sustiprinti finansinių operacijų atsekamumą; Parengtis ir padarinių valdymas kovojant su terorizmu ir Ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsauga kovojant su terorizmu (CdR 465/2004 fin);

(¹) OL C 231, 2005 9 20, p. 83.

ATSIŽVELGDAMAS į nuomonės projektą (CdR 122/2005 rev), priimtą 2005 m. gruodžio 12 d. Konstitucinių reikalų komisijos (pranešėjas Roterdamo meras **Ivo Opstelten**);

- 1) **KADANGI** Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos sėkmė ateinančiais metais įtikinamai lems Europos visuomenės nuomonę dėl Europos Sąjungos pridėtinės vertės;
- 2) **KADANGI** daugumos valstybių narių vietos ir regionų valdžios institucijoms suteikta atsakomybė už viešąją tvarką ir visuomenės apsaugą ir jos dažnai taip pat būn atsakingos už socialinių ir bendruomenės problemų, kurios gali lemti nesaugumo jausmą, sprendimą;
- 3) **KADANGI** Europos Sąjungos saugumo, laisvės ir teisingumo politikos *veiksmingumą ir naudingumą* daugeliu aspektų — pavyzdžiui, pilietybės, krizių valdymo, kovos su terorizmu, integracijos, informacijos mainų ir kovos su organizuotu nusikalstamumu klausimais — dažniausiai lemia būdas, kaip vietos ir regionų valdžios institucijos vykdo savo pareigas sprendamos šiuos klausimus;
- 4) **KADANGI** sprendžiant su teisingumo politika susijusius klausimus lemiamas vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo šiuo metu yra *nepakankamai* pripažįstamas ir tinkamai vertinamas;
- 5) **KADANGI** vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmens pripažinimas Europos Sąjungos lygiu padėtų sudaryti sąlygas, paskatintų ir palengvintų jų dalyvavimą Regionų komiteto vidaus ir išorės veikloje, remiantis aiškia vizija apie veiksmingą ir suderintą užduočių pasidalijimą laisvės, saugumo ir teisingumo srityje tarp, viena vertus, Europos Vadovų Tarybos ir Komisijos, o, antra vertus, nacionalinių vyriausybių, atsižvelgiant į *iniciatyvų pačių vietos ir regionų valdžios institucijų požiūrį*;

63-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. vasario 15–16 d. (vasario 16 d. posėdis) priėmė šią nuomonę:

1. Regionų komiteto požiūris

Regionų komitetas

1.1 **teigiamai vertina** Komisijos pasirinktą veikimo būdą sukongretinti Hagos programą. Išsamus priemonių ir veiksmų sąrašas, pateikiamas *Veiksmų plane* COM (2005) 184 final ir susijusiose finansavimo *pagrindų programose* COM (2005) 124 final ir COM (2005) 122 final, rodo jos valią ir ryžtą skatinti laisvės, saugumo ir teisingumo Europoje interesus.

1.2 **įsitikinęs**, kad laisvė, saugumas ir teisingumas iš tikrųjų pagrįstai laikomi esminiais Europos Sąjungos prioritetais. Tai yra labai brangios visiems europiečiams vertybės. Diskusijos dėl Sutarties dėl Konstitucijos metu paaiškėjo, kad didelė Europos piliečių dalis nepatenkinta Europos Sąjungos laimėjimais. Iki šiol vykdyta politika, kuria buvo siekiama „atkurti Europos ir jos piliečių ryšį“, nepadarė laukto poveikio. Būdamas arčiausiai gyventojų, vietos ir regionų valdžios institucijos akivaizdžiai pastebi, kad jų piliečiai vis dažniau nusigręžia nuo Europos Sąjungos.

1.3 **įsitikinęs**, jog unikalią *galimybę* įtraukti naujas visuomenės pajėgas suteikia Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politika, kuri turi būti atnaujinama ir modernizuojama. Paprastas žmogus turėtų pamatyti svarbų ir konkretų Europos Sąjungos *indėlį* stiprinant saugumą kaimyninėse šalyse ir saugant jos laisves ir teises.

1.4 **pabrėžia**, kad laisvės, saugumo ir teisingumo politikos atnaujinimui ir modernizavimui vis dėlto yra būtina pripažinti lemiamą vietos valdžios institucijų vaidmenį; **pabrėžia**, kad šiuo požiūriu jis išvelgia labai svarbų šiuolaikinės politikos trūkumą, kai neakcentuojamas nacionalinių vyriausybių vaidmuo. Nacionalinės vyriausybės *negali* išspręsti daugelio problemų be vietos ir regionų valdžios institucijų pastangų. Vietos ir regionų valdžios institucijos yra *pirmosiose gretose* prireikus, pavyzdžiui, imtis pradinių administracinių ir operatyvinių atsakomųjų priemonių įvykus rimtiems terorizmo išpuoliams, pandemijai, stichinei nelaimei ar gaisrui pramonės įmonių teritorijose, sutrikus energijos tiekimui, įvykus nelaimėms viešųjų renginių metu, kt. Vietos ir regionų valdžios institucijos taip pat yra pirmosiose gretose, pavyzdžiui, reaguodamos į antivisumeninius poelgius, nusikalstamumą ir smurtą gatvėse, propaguodamos veiksmingą naujųjų Europos piliečių integraciją ir patvirtindamos priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią radikalizmui visose srityse.

1.5 **laikosi nuomonės**, kad Europos Sąjunga — visos valstybės narės drauge — ir vietos bei regionų valdžios institucijos *viena be kitos negali* suteikti daugiau laisvės, saugumo ir teisingumo, matomų ir jaučiamų paprastam žmogui. Tačiau dabartinė Europos politika į tai kreipia nepakankamai dėmesio. Todėl jau dabar reikia konstatuoti, kad tęsiant dabartinę politiką ji nebus *pakankamai veiksminga*. Pirmosioms gretoms skiriama parama ir pateikiama strategija yra nepakankamos. Taip pat nepakankamai žinoma, kad sprendžiant laisvės, saugumo ir teisingumo klausimus, mūšiu laimėti gali pakakti vien tik tinkamų ir veiksmingų pirmųjų gretų pastangų.

1.6 **mano**, kad atnaujinimas ir modernizavimas taip pat gali būti vykdomi turint labiau *susistemintą, struktūruotą* Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos viziją. Ilgas ir, iš pirmo žvilgsnio, padrikas skirtingų priemonių ir veiksmų sąrašas, kuris pateikiamas Veiksmų plano priede, nepadeda suvokti, pripažinti ir išvelgti šios politikos praktiškumo. Akivaizdu, kad Veiksmų planas apima ne visus Hagos programos klausimus, kad kai kurios sritys Veiksmų plane papildytos naujais, palyginti su Hagos programa, klausimais ir kad iki šiol paskelbtos finansinės pagrindų programos neapima viso Veiksmų plano.

1.7 **ragina bendromis jėgomis** spręsti rimtas laisvės, saugumo ir teisingumo Europoje problemas. Visuomenė, verslininkai, organizacijos, institucijos, administracijos pareigūnai ir visų valdymo lygių (demokratiškai išrinkti) atstovai suvokia, jog tai reikia daryti skubiai. Vien keitimosi neįpareigojančiomis nuomonėmis jau nebepakanka. Reikia suformuoti tvirtą, nuo biurokratinių kliūčių nepriklausantį, požiūrį, dėl kurio Komitetas toliau pateikia keletą konkrečių pasiūlymų, kurie gali būti pradžios taškas.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

Regionų komitetas

Bendros rekomendacijos dėl Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos vystymo ir įgyvendinimo

2.1 **mano**, kad *Veiksmų plane* pateikiamas turinys dėl Hagos programos įgyvendinimo turėtų būti derinamas atsižvelgiant į jo nuomones. Dėl Veiksmų plano ir pati Komisija jau yra padariusi išvadą, kad — atsižvelgiant į politinį laisvės, saugumo ir teisingumo politikos pobūdį — Veiksmų planą prireikus būtų galima derinti. Veiksmų plano vidurio laikotarpio įvertinimą numatyta atlikti 2006 m. pabaigoje. Vidurio laikotarpio įvertinimui pateikiamuose dokumentuose turėtų būti aiškiai nurodoma, kaip sustiprėjo vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo vykdam atitinkamą politiką.

2.2 **pritaria minčiai**, kad *pagrindų programos* turi būti priimanamos laikantis šių principų:

- turėtų būti nustatytas principas, pagal kurį dalis lėšų, numatytų Veiksmų planui įgyvendinti, būtų skirta vietos ir regionų valdžios institucijoms.
- turėtų būti aiškiai nurodoma, kad vietos ir regionų valdžios institucijų iniciatyvoms, galinčioms turėti įtakos Europos mastu, gali būti skirta parama. Šiuo požiūriu susijusių planų 4 straipsnis turėtų būti išaiškintas arba papildytas. Tokiu atveju „įtaka Europos mastu“ turėtų būti suprantama kaip poveikis laisvės, saugumo ir teisingumo politikos rezultatams *kai kuriose* valstybėse narėse. Saugumo problemos, jų priežastys ir sprendimo būdai skirtingose Europos Sąjungos valstybėse narėse vis tik nėra vienodi.

— vietos ir regionų valdžios institucijų veikla, viršijanti kurios nors vienos programos dalies apimtį ir tokiu būdu veiksmingai sujungianti skirtingų programų dalių klausimus, taip pat turėtų būti remiama. Pavyzdžiu galėtų būti miestų programos, skirtos kovai su smurtu, organizuoto nusikalstamumo problemoms, informacijos mainų gerinimui ir duomenų bazių sujungimui, kovai su radikalizmu ir pan. Turėtų būti imamasi priemonių užtikrinti, jog tokias iniciatyvas būtų galima pateikti vienai įstaigai ir jos būtų svarstomos taikant vieną aiškų sprendimo priėmimo procesą.

2.3 **siūlo** apibrėžti dabartines pagrindų programas paaiškinamuose tekstuose, pateikiant kur kas labiau supaprastintą biudžeto ir finansų sandaros sistemą. Žvelgiant iš Briuselio pozicijų, tai yra teisinga; tačiau vietos ir regionų valdžios institucijoms ši tokia forma pateikiama sistema yra pernelyg sudėtinga ir netinkama praktiniams įgyvendinimo poreikiams patenkinti.

2.4 **siūlo**, kad atliekant Veiksmų plano vidurio laikotarpio įvertinimą kiekvienai valstybei narei būtų pateikti *pranešimo* apie Hagos programos ir Veiksmų plano reikšmę valstybių narių vietos ir regionų valdžios institucijoms *metmenys*. Bet kuriuo atveju turėtų būti atsakyta į tokius klausimus:

- koku būdu vietos ir regionų valdžios institucijos yra įtraukiamos aktyviai dalyvauti *rengiant* Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politiką?
- koku būdu vietos ir regionų valdžios institucijos yra įtraukiamos aktyviai dalyvauti užtikrinant veiksmingą Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos *įgyvendinimą*?
- koku būdu gali būti *pagerintas* vietos ir regionų valdžios institucijų įtraukimo į aktyvų dalyvavimą rengiant ir įgyvendinant Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politiką atitinkamoje valstybėje narėje procesas?
- koku mastu vietos ir regionų valdžios institucijos pasinaudoja Europos koordinavimu, parama, teikiama informacija ir pan., kurie yra susiję su laisvės, saugumo ir teisingumo sritimi — pavyzdžiui, jau turimais geriausios praktikos pavyzdžiais arba formuodamos bendrus geriausios praktikos pavyzdžius?

2.5 **prašo**, kad valstybių narių vietos ir regionų valdžios institucijoms būtų suteikta galimybė dalyvauti rengiant šiuos pranešimus. Europai tinkantis etalonas turėtų būti nustatytas remiantis šiais pranešimais. Apskritojo stalo konferencija turėtų būti suorganizuota 2006 arba 2007 metais; joje Komisija, valstybių narių atstovai ir nariai, kartu įtraukiant, jei įmanoma, ekspertus ir atitinkamo tinklo organizacijas, svarstys, koks turėtų būti šis etalonas ir šiuo klausimu pateiks savo išvadas ir rekomendacijas.

2.6 **sutinka** ir **ragina**, kad 2006–2007 metais būtų parengtas — kartu su Komisija — *Laisvės, saugumo ir teisingumo veiksmų planas*, kuriame bus pateikti vietos ir regionų valdžios institucijų, įpareigotų šį planą vykdyti, konkretūs uždaviniai. Šie tikslai galėtų padėti dar sėkmingiau vykdyti Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politiką, kadangi toks veiksmų planas, be kita ko, daro poveikį kitoms vietos ir regionų valdžios institucijoms. Tokie uždaviniai bet kuriuo atveju turi būti susiję su:

- geriausios praktikos pavyzdžių rengimu ir platinimu, pavyzdžiui, dėl krizių valdymo, kovos su terorizmu, integracijos, kovos su radikalizmu, organizuoto nusikalstamumo klausimų sprendimo oficialiu lygiu;
- informacijos mainais ir paramos tinklų organizavimu;
- žinių perdavimo, kokybės užtikrinimo organizavimu ir mokymo programomis.

2.7 **pabrėžia** būtinybę siekti (bendros) vietos ir regionų valdžios institucijų atsakomybės už savo *iniciatyvas*, kurių imasi siekdamos sustiprinti savo pozicijas vykdamas Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politiką ir padidinti bendrą šios politikos veiksmingumą.

2.8 **siūlo** imtis priemonių ir užtikrinti, kad vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų *pakankamai* informacijos apie Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politiką. Informacijos šiais klausimais netrūksta, tačiau ją rasti arba prieiti prie jos nėra paprasta. Tie vietos ir regionų valdžios institucijų pareigūnai, kurie mažai žino arba išvis nežino apie Europos Sąjungos vykdomos veiklos laisvės, saugumo ir teisingumo srityje reikšmę — šiuo metu tokių asmenų dar yra palyginti nemažai — paprastai nesužino ir tos informacijos. Reikėtų apsvarstyti šias toliau nurodytas galimybes:

- tikslinei vietos ir regionų valdžios institucijų grupei aktyviau pateikti tikslią ir konkretesnę informaciją apie Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politiką (kuo ji svarbi *jums?*), pavyzdžiui, organizuojant interaktyvios informacijos rinkas;
- vykdamas informavimo politiką atsižvelgti į skirtingas pirmiau minėtos tikslinės grupės kategorijas;
- rengti organizacinius renginius — pavyzdžiui, pagrindinės įstaigos ir keleto kitų įstaigų — kuriuose vietos ir regionų valdžios institucijų pareigūnai galėtų gauti atsakymus į visus klausimus ir paklausimus dėl informacijos apie Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politiką.

2.9 **mano**, kad Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos vystymo, įgyvendinimo, palaikymo ir įvertinimo *procesas* turėtų vykti taip, kad į jį įtrauktos vietos ir regionų valdžios institucijos — ypač *tose* politikos srityse, už kurias tokios institucijos yra tiesiogiai atsakingos — dalyvautų visose proceso grandyse. Tokių institucijų dalyvavimo vaidmuo jau ir šiuo metu yra gana ryškus, tačiau rezultatai yra nepakankamai akivaizdūs. Ši nuomonė turėtų būti apsvarstyta ir apskritojo stalo konferencijoje, minimoje 2.5 punkte.

2.10 **mano**, kad mums reikėtų vengti abstrakčių išsireikškimų, pavyzdžiui, „labai svarbus aktyvus vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimas“, ir imtis konkretesnių veiksmų, pavyzdžiui, pasinaudoti Tarybos, Komisijos ir Europos Parlamento darbo metodais. Todėl laisvės, saugumo ir teisingumo srityje į aiškinamuosius komunikatus, pasiūlymus ir sprendimus galėtume įtraukti tipinį skyrių *Vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo*. Pridėtinė tokio skyriaus vertė nėra susijusi vien su jo turiniu, nes ypač svarbi yra pati paskata rengti dokumentus.

2.11 **atkreipia dėmesį** į tai, kad reikėtų — remiantis 2.6 punktu — panaudoti vietos ir regionų valdžios institucijas kaip „pagrindines įstaigas“, kuriose gimsta konkrečios darbo idėjos, susijusios su laisvės, saugumo ir teisingumo politikos klausimais. Visos Europos vietos ir regionų valdžios institucijos, kaip „pirmosios gretos“, yra sukaupusios didelę praktinę patirtį, išvalgą ir kompetenciją, tačiau dažniausiai panaudojama tik mažesnė jų dalis ir tik nacionalinės vyriausybės lygmeniu. Turimas intelektualusis elitas turėtų būti mobilizuojamas ir, rengiant šią politiką, jam turėtų būti skirtas svarbus vaidmuo.

2.12 **pabrėžia**, kad vietos ir regionų valdžios institucijų *specialistų grupės* turėtų būti raginamos prisijungti prie siūlomo Hagos programos ir Veiksmų plano (metinės pažangos rodiklių) *monitoringo* tais politikos klausimais, dėl kurių sprendimo vietos ir regionų institucijoms tenka tiesioginė atsakomybė. Taip galėsime iš pirmų lūpų sužinoti, kaip politika taikoma praktiškai.

2.13 **siūlo** formuoti labiau *susistemintą, stuktūruotą viziją*, jeigu pageidaujama tęsti Europos laisvės, saugumo (ir teisingumo) politikoje nustatytą dabartinę programos požiūrį. Reikia laikytis pagrindinės prielaidos, kad priemonės bus sėkmingos tik tuo atveju, jei bus įgyvendinamos logiška tarpusavyje suderintų veiksmų seka.

2.14 **pabrėžia**, kad netikslinga suteikti vyriausybės daugiau galių gauti informaciją apie asmenų (pavyzdžiui, licencijų ar dotacijų pareiškėjų) sąžiningumą, kol valdžios institucijos nėra nustačiusios jokios politikos šioje srityje, neturi priemonių sąžiningumo testams atlikti ir nepriverčia laikytis šią sritį reglamentuojančių teisės aktų. Lygiai toks pat betikslis bus siekis padidinti atskirų sričių kontrolę, jei nebus investuojama į materialiąją arba socialinę infrastruktūrą.

2.15 **siūlo** atkreipti dėmesį į susijusių veiksmų sąsajas ir, laikantis subsidiarumo principo, nustatyti sritis, kurioms Europos Sąjunga turėtų skirti daugiausia dėmesio. Reikėtų kruopščiai pasirinkti keletą prioritetinių klausimų, kitus klausimus paliekant spręsti nacionalinėms vyriausybėms. Turi būti nustatyta kiek galima daugiau konkrečių tikslų. Ekonominis įvertinimas ir apibendrinimas savaime lemia skaidrumą ir stabilumą.

2.16 **mano**, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms turėtų būti suteikta galimybė svarstyti ne tik atskiras konkrečias Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos dalis, bet ir pamatines *strategines koncepcijas*. Turėtų būti nustatyta konkrečios politikos srities *reali taikymo sritis*, taip pat galimybės stiprinti saugumo vaidmenį kitose politikos srityse (*išorės integracija*). Daugiau dėmesio skiriant saugumui turėtų išsiplėsti teisės aktų dėl priegios prie bendrovių dokumentų, susijusių su aplinkosauga, taikymo sritis, nereikalaujant paviešinti konfidencialių duomenų.

2.17 **pabrėžia**, kad reikėtų apsvarstyti, koku mastu Europos lygmeniu būtų galima naudingai pritaikyti įprastas vietos ir regionų valdžios institucijų sistemas ir organizacinius principus (pavyzdžiui, priemonių taikymas atsižvelgiant į tam tikros tikslinės grupės arba vienos kurios srities politiką, į tam tikram klausimui skirtą politiką ir teritoriniu pagrindu formuojamą politiką).

2.18 **pabrėžia**, kad kuriant (atnaujintą) Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos susistemintą ir struktūruotą viziją, turėtų būti (*per*)*svarstoma ir atitinkama teisinė bazė*. Sutartis dėl Konstitucijos Europai yra gairės siekiant Hagos programoje numatytų tikslų. Reikėtų apsvarstyti, kokios galėtų būti šiuo metu susidariusios padėties dėl minėtos sutarties pasekmės laisvės, saugumo ir teisingumo politikai ir kaip reikėtų tinkamai į ją reaguoti. Antra vertus, visa tai turėtų būti aišku, kadangi pagal išankstinę (atnaujintos) vizijos sąlygą (Europos) teisės aktų turėtų būti laikomasi. Laisvės, saugumo ir teisingumo politika turi turėti patikimus, demokratinius ir konstitucinius principais paremtus įstatymus. Be to, turi būti tinkamai apibrėžtas vietos ir regionų valdžios institucijų indėlis, kuris yra ypač svarbus.

2.19 **rekomenduoja**, kad *komunikacijos strategija*, susijusi su Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politika, būtų aiškiai nustatyta ir naudinga visuomenei ir verslininkams. Vietos ir regionų valdžios institucijos paprastai yra pirmosios (oficialiosios) įstaigos, į kurias visuomenė ir verslo subjektai kreipiasi informacijos. Tokiais atvejais *būtent* vietos ir regionų valdžios institucijos turėtų aktyviai dalyvauti ir visuomenei bei verslininkams įrodyti akivaizdžią Europos paramą užtikrinant visuomenės saugumą.

Rekomendacijos dėl Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos, už kurią iš dalies yra atsakingos ir vietos ir regionų valdžios institucijos

Krizių valdymas

2.20 **primena**, kad teroristų išpuoliai Londone ir Madride, potvyniai, apėmę dideles Europos teritorijas 2005 m., infekcinių ligų, turėjusių įtakos žmonėms ir gyvūnams, protrūkis, užsitęsęs energijos tiekimo sutrikimo poveikis, pastarojo meto neramumai Prancūzijos priemiesčiuose — tai pavyzdžiai, kai vietos ir regionų valdžios institucijos būna pirmiausia atsakingos už veiksmingą *krizių valdymo politiką*.

2.21 **pastebi**, kad turi būti siekiama didesnio profesionalumo krizių valdymo srityje, ne tik kovojant su terorizmu, bet

ir platesne prasme. Neseniai sukurtas Europos krizių valdymo tinklas, Europos Tarybos Europos vietos ir regionų nelaimių valdymo forumas, atspindi bendrai suvoktą būtinybę didinti profesionalumo lygį.

2.22 **mano**, kad Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politika turėtų dvejopai remti veiksmingą krizių valdymo metodą:

— atliekant *koordinavimo ir papildomąją funkciją*, kai tarptautinis bendradarbiavimas yra labai svarbus prevencijos, parengties, jų likvidavimo ir tolesnės priežiūros srityje. Jis turėtų būti susijęs su visų rūšių krizėmis, turinčiomis tarptautinį poveikį. Jau nebegalioja nuostata, kad politikoje didžiausias dėmesys turi būti skiriamas krizėms pasienio regionuose, kuriuose galimos tarptautinės pasekmės. Šiuolaikinėje visuomenėje krizių, turinčių poveikį gyvybiškai svarbioms infrastruktūroms — oro uostams, uostams, prekių ir paslaugų srautų sankirtoms, energijos tiekimo tinklams — taip pat infekcinėms ligoms, kt., pobūdis beveik visuomet būna tarpvalstybinis.

— atliekant *skatinimo funkciją* tais atvejais, kai krizių valdymo kokybė gali gerokai pagerėti kuriant tinklus ir keičiantis informacija apie geriausią praktiką, pateikiant priemones, metodus ir technologiją, ypač kai kalbama apie rizikos vertinimą ir nustatymo sistemas, arba skatinant spręsti krizių situacijas praktiniais mokymais.

2.23 **rekomenduoja** *krizių valdymą* įvardyti prioritetu ir šiuo atveju pabrėžia, jog *didžiausia* atsakomybė už veiksmingą krizių valdymo organizacinę struktūrą atitenka nacionalinės valdžios institucijoms.

2.24 **yra įsitikinęs**, kad Europos Sąjungos koordinavimo, papildomoji ir skatinamoji funkcijos turi būti nustatytos parengiant konkrečias priemones, kurios galėtų būti įrašytos į 2007–2013 m. darbotvarkę atliekant Veiksmų plano vidurio laikotarpio įvertinimą. Dideliu prioritetu turėtų būti laikomas Veiksmų plano priedo 3.5 punkte išvardytų priemonių įgyvendinimas. Reikėtų skirti lėšų, kad krizių valdymas taptų profesionalnes platesne prasme (ne tik, kai kalbama apie kovą su terorizmu), be kita ko:

— suteikiant vietos ir regionų valdžios institucijoms galimybę parengti *naujus metodus, būdus ir kurti geriausią praktiką* (be kita ko, komunikavimas krizių atveju, glaudžių vietos socialinių organizacijų ir valdžios institucijų, administracinių ir vietos dalyvių tarpusavio ryšių užmezgimas);

— suteikiant vietos ir regionų valdžios institucijoms galimybę *kuo optimaliau parengti krizių valdymo planus ir reguliariai juos tikrinti praktiškai*;

— suteikiant vietos ir regionų valdžios institucijoms galimybę *įtraukti visuomenę* į praktinius krizių mokymus, viena vertus, kad visuomenė gautų daugiau informacijos, o, antra vertus, kad rengiant planus būtų galima tinkamai atsižvelgti į visuomenės reakciją.

2.25 **prašo** išplėsti Pasiūlymo dėl specialiosios programos *Terorizmo prevencija, parengtis ir padarinių valdymas* taikymo sritį 2007–2013 m. laikotarpiu, padedant pagrindą geresniam su terorizmu nesusiųjų krizių valdymui finansuoti.

Kova su terorizmu

2.26 **pastebi**, kad žmonės, gyvenantys baimėje laukdami teroristinių išpuolių, prarado savo pagrindines laisves. Europos Sąjungos ateitis neturėtų būti tokia. Remiantis Komiteto nuomone dėl kovos su terorizmu (CdR 465/2004), buvo pritarta prevencijos, parengties ir reagavimo priemonės. Komitetas primygtinai reikalauja suprasti, kad siekiant veiksmingos prevencinės taktikos, būtina išnagrinėti *gilesnes* terorizmo, kurio šaknys glūdi ekstremizme, *priežastis*. Būtina pripažinti sąsają su integracijos politika ir būtinybę užtikrinti realų ir visavertį integruotų imigrantų dalyvavimą Europos visuomenėje.

2.27 **pabrėžia**, kad reikėtų paskatinti, pirmiausia kai kuriuos Europos regionus, kuriuose radikalizmas kelia realų pavojų, dėmesį skirti radikalizmo tendencijoms ir nustatyti, kokios grupės yra labiau linkusios į *radikalizmą ir ekstremizmą*. Pavojų kelia ne tik nedidelės žmonių grupės, kurios pereina nuo radikalių veiklos prie realios teroristinės veiklos, ne mažiau grėsmingas yra ir poliarizacijos procesas. Atsižvelgiant į saugumą, gyvenimo kokybę ir pakantumą, gali atsirasti nepageidautinų pasekmių, kurios gali kelti grėsmę visuomenės sanglaudai. Šie procesai kelia didelį pavojų keletui Europos šalių. Šiems radikalizmo ir poliarizacijos procesams nustatyti gali būti sukurti *išankstinio perspėjimo rodikliai*. Taikant tokius rodiklius, ne tik vyriausybės, bet ir statybos asociacijos, socialinės, jaunimo, švietimo ir visuomenės sveikatos organizacijos gali nustatyti ir anksti reaguoti į asmenis, galinčius skleisti radikalias idėjas; tokie rodikliai sudaro dar vieną galimybę kovoti su vietos teroristų atsiradimu. Tuo pačiu metu būtina užtikrinti, kad taikomos priemonės nekenks imigrantų integracijai ir užimtumui. Labai svarbu, kad didelių „vidutinės klasės“ žmonių grupių, kurios (dar) nesijaučia Europos visuomenės narėmis arba jaučiausi nevisateisėmis jos narėmis, randa nevyktų radikalizmo link.

2.28 **pabrėžia**, kad toks gebėjimas reaguoti turėtų būti formuojamas *vietos valdžios institucijų lygiu*, o vietos valdžios institucijoms turėtų būti teikiama parama, kad jos patobulintų savo informavimo funkciją, pvz., įsteigdamas *keitimosi informacija* apie išankstinius perspėjimus dėl radikalizmo apraiškų *skyrių*. Toks skyrius galėtų konsultuoti vietos valdžios institucijas, kaip interpretuoti ženklus ir informaciją apie galimus išpuolius.

2.29 **mano**, kad reikėtų paskatinti rengti ir įgyvendinti vietos valdžios darbuotojams skirtas mokymo programas, kaip aptažinti ir pranešti apie atitinkamas radikalizmo apraiškas.

2.30 **rekomenduoja** apsvarstyti būdus, kaip užkirsti kelią ekstremistinėms organizacijoms verbuoti naujus narius, ir parengti metodą, leidžiantį veiksmingai reaguoti į ekstremizmo propagandą ir internete skleidžiamą praktinę informaciją, kaip rengti teroro aktus.

2.31 **siūlo** priimti sprendimą, kaip sparčiau ir išsamiau keistis *informacija apie finansinius sandorius*, nes tai padėtų institucijoms ir organizacijoms skaidriau veikti ir būtų naudinga vietos valdžios institucijoms. Manoma, kad pinigų srutai dažnai eina per vietos valdžios institucijų remiamas institucijas ir organizacijas (pvz., vykdant integracinę veiklą). Informacija gali padėti sustabdyti šiuos pinigų srautus. 2006 m. turėtų būti pateikti planuojami pasiūlymai šiais klausimais.

2.32 **nurodo** kad kovos su terorizmu priemonių paieška būtų veiksminga, būtinas intensyvesnis tiek Europos valstybių narių, tiek jų visų lygių valdžios institucijų bendradarbiavimas ir pasikeitimas informacija. Veiksmų plane siūloma kiekvienoje šalyje įsteigti *informacinį punktą*, kuris turėtų galimybę gauti visą informaciją, susijusią su realia arba galima teroristine veikla. Informacinio punkto veikla bus veiksminga tik tuo atveju, jeigu bus tinkamas informacinis tinklas, apimantis vietos ir regionų valdžios institucijas, remiantis *būtinybės žinoti ir būtinybės pasidalyti informacija* principu. Valstybės narės turėtų pademonstruoti, kaip padaryti šiuos informacijos tikslus saugius, o prireikus — parengti planus, kad būtų sukurtas tobulas informacijos tinklas.

2.33 **nori** užtikrinti, jog būtų keičiamasi *patirtimi kovos su terorizmu srityje struktūriškai*, pvz., tam tikslui įkuriant kompetencijos centrą. Pasikeitimas einamąja operatyvine informacija yra labai svarbus, tačiau ne mažiau svarbu kuo skubiau dalytis patirtimi dėl strateginio požiūrio į kovą su terorizmu. Pirmiausia šioje veikloje turėtų dalyvauti vietos ir regionų valdžios institucijų tinklai.

2.34 **rekomenduoja** dėmesį skirti ne vien pažeidžiamiems *infrastruktūros objektams* išvardyti, kaip siūloma veiksmų plane, bet ir *žmonių susibūrimo vietoms* — stotims, stadionams, parkams, renginių vietoms, turistų lankomoms vietoms ir kt. ir primena, kad vietos ir regionų valdžios institucijos dažnai vaidina svarbų vaidmenį užtikrinant tokių vietų saugumą ir apsaugant jas.

2.35 **prašo** vietos ir regionų valdžios institucijoms suteikti pagalbą rengiant profesinės rizikos analizę ir skatinant apsaugos ir saugumo srities geriausios praktikos pavyzdžių rengimą, pabrėžia, kad vietos valdžios institucijoms būtų suteiktas tinkamas teisinis pagrindas, leisiantis joms pažeidžiamų objektų savininkus ir valdytojus priversti laikytis apsaugos ir saugumo norminių aktų ir skatina įvesti *priemones*, padėsiančias savininkams ir valdytojams veiksmingai vykdyti norminius aktus.

2.36 **ragina** pataisyti, pvz., informacijos apie aplinką prienamumo srities teisės aktų pagrindinius principus, reglamentuojančius visuomenės turimą informaciją apie aplinkoje slypinčius pavojus ir koku mastu gali būti atskleista operatyvinė informacija apie pažeidžiamų infrastruktūros objektų ypatumus ir saugumą.

2.37 **primena**, kad (privatų) saugumo organizacijų kokybė yra labai svarbi užtikrinant pažeidžiamų objektų saugumą ir dėl to reikėtų atlikti tyrimą, ar reikalingos papildomos priemonės jų kokybei pagerinti ir jeigu jų reikia, ar jos yra įgyvendintinos.

2.38 **apgailėstauja**, kad Veiksmų plane nėra nuorodos, kaip padidinti visuomenės, kuri tikisi, kad vietos valdžios institucijos nuolat tinkamai ją informuos apie potencialią teroro išpuolių grėsmę jų gyvenamoje teritorijoje, informuotumą, ir skatina parengti aiškią *komunikacijos strategiją*.

Pagrindinės teisės ir pilietybė

2.39. **primena**, kad diskusijose dėl pagrindinių teisių dažnai akcentuojama, kad reikia vengti pagrindinių teisių erozijos ir **apgailėstauja**, kad nepakankamai dėmesio skiriama valdžios institucijų pastangoms skatinti gyventojų saugumą.

2.40 **atkreipia dėmesį**, kad diskusijos dėl pagrindinių teisių gali būti veiksmingos tik tuo atveju, jeigu vyksta diskusijos apie *pareigas* (pvz., susijusias su integracija) ir **ragina**, kad aktyvios vietinės diskusijos šia tema (pvz., organizuojant *neapsisprendusiųjų diskusijas*) padėtų piliečiams geriau susipažinti su Europos politika šioje srityje. Tokio pobūdžio diskusijos yra labai svarbios nustatant priemones, kurios būtų veiksmingai taikomos teisių ir pareigų pusiausvyrai išlaikyti.

2.41 **remia** Hagos programoje numatytos *pagrindinių teisių agentūros*, galinčios išvardyti, apibūdinti ir skleisti geriausią praktiką, įsteigimą, kai kalbama apie didėjančią nerimą dėl galimų išpuolių ar neramumų.

2.42 **apgailėstauja**, kad atsiradus neaiškumui dėl Sutarties dėl Konstitucijos, kyla pavojus, kad nebus įgyvendinti Europos Teisingumo Teismo pasiūlyti teisinės apsaugos patobulinimai, pirmiausia tie, kurie susiję su fizinio ar juridinio asmens teise inicijuoti bylas dėl Sąjungos norminių aktų, turinčių jiems tiesioginį poveikį, ir dėl to **prašo** kuo greičiau užpildyti teisinės apsaugos spragą, turint omenyje, kad Bendrijos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos nuostatos artimiausiais metais bus sustiprintos.

Integracija

2.43 **nurodo**, kad naujų atvykėlių, ir imigrantų, ir prieglobsčio prašytojų, kuriems buvo suteiktas pabėgėlio statusas ar kita atitinkama humanitarinė apsauga, poveikis mūsų visuomenei, kurį kartais junta keletas kartų, *itin pastebimas vietos lygiu* ir dėl to **mano**, kad labai svarbu užtikrinti veiksmingą struktūrinę, socialinę, ekonominę ir kultūrinę integraciją mies-

tuose, kuriuose būtų praktiškai garantuota, kad integruoti nauji atvykėliai galėtų *visapusiškai* dalyvauti Europos visuomenėje ir tai yra būtina išankstinė sąlyga. Pastarojo meto neramumai Prancūzijos priemiesčiuose pademonstravo tokio požiūrio svarbą.

2.44 **pabrėžia**, kad dėmesys integracijos politikos srityse turi būti skirtas asmens ryšiui su visuomene, kuriai jis (ji) priklauso ir (arba) yra jos dalis, t.y. integracijai, kuri nėra „neįsipareigota“ ir rekomenduoja Europos Sąjungai užtikrinti aiškią sėkmingos integracijos struktūrą ir išankstines sąlygas, tačiau turi pripažinti, kad iš esmės integracija yra nacionalinis klausimas. Reikėtų padėti vietos valdžios institucijoms valdyti integracijos procesą, suteikiant joms *informacijos, lėšų ir leidžiant rengti geriausią praktiką*. Tinkamas pagrindas šiai veiklai vykdyti buvo padėtas 2004 m. lapkričio mėn. Groningene (Nyderlandai) vykusioje už integraciją atsakingų Europos ministrų konferencijoje.

2.45 **siūlo** remti miestų diskusijas, dialogus, kalbų mokymą natūralizacijos kursus, užimtumo programas, lygių galimybių kursus ir kovos su diskriminacija programas, kt. Vietos lygiu reikia užtikrinti sistemingą pasikeitimą patirtimi, naujovėmis, sėkmingos ir nesėkmingos patirties pavyzdžiais ir visų šių procesų stebėseną.

2.46 **mano**, kad turėtų būti užkirstas kelias gyventojų grupių socialiniam nusivylimui ir imtasi priemonių, prisidėsiančių prie tinkamos pusiausvyros (miestuose) didelių miestų rajonuose, pvz., priemonių būstų statybos politikos srityje, pajamų politikoje ir mokyme.

2.47 **pritaria** rengiamam naujam Europos integracijos vadovui. Atrodo, kad pirmasis vadovo leidimas nesusilaukė pakankamo dėmesio. Į naująjį leidimą dėmesį pirmiausia turėtų atkreipti vietos ir regionų valdžios institucijos.

2.48 **tvirtai remia** idėją suorganizuoti *Europos integracijos forumą* ir, atsižvelgdamas į tai, siūlo pasitelkti vietos ir regionų valdžios institucijų patirtį ir kompetenciją.

Pasikeitimo informacija slaptumas ir saugumas

2.49 **nurodo**, kad antroje praėjusio amžiaus pusėje privataus gyvenimo apsauga buvo itin orientuota į piliečių apsaugą nuo valdžios institucijų, paremta su policine valstybe susijusia baime. Labai svarbu siekti naujos pusiausvyros, daugiau dėmesio skiriant piliečių apsaugai nuo piktavališkų įstatymų pažeidėjų.

2.50 atsižvelgiant į tokias nuostatas ir įgyvendinant šį Veiksmų planą, **remia** siekį konkretų dėmesį skirti asmens duomenų apsaugai. Be to, reikia suprasti, kad viena vertus, vis dažniau turi būti renkamasi tarp asmeninių interesų apsaugos, kai kalbama apie privatų gyvenimą, ir, antra vertus, kolektyvinių interesų apsaugos, kai kalbama apie apsaugą. Informacija yra labai svarbi kovojant su terorizmu.

2.51 **ragina** Komisiją, įgyvendinant politiką, atsižvelgti į tai, — kiek leidžia nacionaliniai teisės aktai — kad daug vietos ir regionų valdžios institucijų sukūrė tinklus informacijai keistis, kuriuose, pvz., adresai, duomenys apie būstą, mokesčius, socialinius reikalus, sveikatą, kt., yra susiję su policijos ir teismų turimais duomenimis ir mano, kad tokia tvarka gali duoti naudos kovojant, pvz., su terorizmu, sunkiais nusikaltimais arba netgi miestuose pasitaikančių nuolatinių pažeidėjų asocialiu elgesiu.

2.52 siekiant apsaugoti asmens duomenis, **siūlo** užtikrinti skaidresnį teisinį pagrindą, kuris būtų tinkamas ir pakankamai lankstus, kad prireikus pirmenybė būtų suteikta būtinai saugiai visuomenei. Reikėtų paskatinti viešąją diskusiją šiuo klausimu, pakviečiant dalyvauti vietos ir regionų valdžios institucijas.

2.53 **mano**, kad norint palaikyti viešąją tvarką, saugumą, kovoti su tarpvalstybiniais nusikaltimais, valstybėms narėms būtina intensyviai keistis informacija. Kadangi lemiamas vaidmuo įgyvendinant ir palaikant saugumo politiką tenka vietos ir regionų valdžios institucijoms, valstybės narės turi aiškiai nurodyti, kaip *dalijimasis informacija su vietos ir regionų valdžios institucijomis* turėtų būti įtrauktas į veiksmingą politiką.

Organizuotas nusikalstamumas

2.54 **atkreipia dėmesį** į tai, kad sprendimų dėl subsidijų, sutarčių, licencijų, kt. priėmimo procese vietos ir regionų valdžios institucijos gali svariai prisidėti kovojant su organizuotu nusikalstamumu. Reikėtų paskatinti, kad į sprendimų priėmimo procesą būtų įtraukti (ankstesni) įstatymų pažeidimai, kad, pvz., būtų atsakyta išduoti leidimą, jeigu yra pagrindo manyti, kad pareiškėjas dar kartą „susidurs su sunkumais“.

2.55 **siūlo**, kad baudžiamąsias bylas peržiūrėtų policija ir teismai dėl informacijos, kuri galėtų būti perduota vietos ir regionų valdžios institucijoms, kad jos, išduodamos leidimą arba suteikdamos subsidiją, galėtų į ją atsižvelgti. Pavyzdžiui, jeigu maitinimo įstaigos darbdavys yra nuteisiamas už kontrabandą arba prekybą žmonėmis, nėra neįtikėtina, kad tas pats darbdavys samdo nelegalius migrantus dirbti savo įmonėje. Kadangi vietos valdžios institucijos atsako už maitinimo įstaigų licencijų kontrolę, esant tokiai padėčiai itin veiksminga keistis informacija ir svarstyti, ar yra pagrindo panaikinti atitinkamos įmonės licenciją.

2.56 **siūlo**, kad vietos ir regionų valdžios institucijų patirtis šiuo klausimu būtų nurodyta, apibūdinta ir prieinama Europos mastu. Europiniame įstatyme, įskaitant Europos viešųjų pirkimų įstatymą, jeigu galima, turėtų būti remiami vietos ir regionų valdžios institucijų požiūriai.

2.57 **remia geriausios praktikos** informacijos keitimosi srityje kūrimą ir duomenų bazių sąsają, viena vertus, su vietos ir regionų valdžios tarnybomis (mokesčių, būsto, socialinių ir užimtumo klausimų, leidimų išdavimo ir duomenų apie piliečius administravimo srityje) ir, antra vertus, su policija ir teismai, kai sprendžiami problematiškų patalpų klausimai. Esant tokiai tvarkai, lengviau susekti organizuoto nusikalstamumo tinklus ir suimti nusikalstamų grupių narius, nepažeidžiant nacionalinių teisės aktų nuostatų.

2.58 **pabrėžia** būtinybę atleisti policijos pajėgas nuo biurokratinių užduočių, susijusių su legalia migracija, vykdymo, pvz., nuo leidimų gyventi atnaujinimo, kad šios galėtų skirti daugiausiai savo pajėgų ir pastangų kovai su organizuotu nusikalstamumu, kuris naudojasi nelegalia migracija. RK mano, kad šias administracines užduotis gali vykdyti atitinkamai valstybių narių remiamos ir finansuojamos vietos valdžios institucijos pagal kiekvienoje valstybėje narėje egzistuojančią sistemą.

2.59 **skatina** vietos ir regionų valdžios institucijas parengti aktyvią *vientisą politiką*, paremtą jų išsamiu pareigybių apibūdinimu.

Smurto ir asocialaus elgesio prevencija ir mažinimas

2.60 **pritaria** nuostatai, kad Veiksmų plane ypatingas dėmesys būtų skirtas *vaiko teisių apsaugai* ir kovai su *smurtu prieš vaikus ir moteris*. Išplečiama pagalbos smurto aukoms veiklos sritis.

2.61 **pritaria** Pagrindinių teisių ir teisingumo pagrindų programoje numatytos politikos smurto prevencijos ir mažinimo srities bendrajai finansinei sistemai. Tai tinkama *Daphne* programos tąsa ir atsiranda vis daugiau galimybių vykdyti narkotikų naudojimo prevencijos politiką. Skatinamos dalyvauti ir NVO.

2.62 taip pat visapusiškai **palaiko** bendras iniciatyvas kovoti su *prekyba žmonėmis*, ypač vaikais ir moterimis, siekdamas, kad atitinkamos valstybės institucijos *glaudžiau bendradarbiautų ir keistųsi informacija*. Prekyba žmonėmis paprastai būna susijusi su organizuotu nusikalstamumu.

2.63 **nurodo**, kad daugelis vietos valdžios institucijų sukaupe *smurto šeimoje* atvejų nustatymo ir kovos su juo patirtį. Iš tikrųjų, moterys ir vaikai dažnai tampa smurto savo šeimose aukomis. Labai svarbu, kad sprendžiant šios rūšies smurto klausimus vietos lygiu būtų informuojamos tikslinės grupės ir kad socialiniu ir teisiniu požiūriu nebūtų absoliučiai toleruojamas smurtas prieš moteris ir vaikus.

2.64 dėl to siūlo, įgyvendinant Veiksmų planą, suvienyti vietos ir regionų valdžios institucijų patirtį, kad būtų rengiama ir šios srities geriausia praktika bei būtų **skatinama** steigti vietos *smurto krizių centrus*.

Rekomendacijos dėl Europos laisvės, saugumo ir teisingumo politikos klausimų, nepriklausančių vietos ir regionų valdžios institucijų tiesioginei kompetencijai, tačiau turinčių tiesioginį poveikį vietos ir regionų lygiu

Bendra prieglobsčio erdvė

2.65 **nurodo**, kad vietos valdžios institucijos turi tiesiogiai spręsti prieglobsčio prašytojų problemas ir atkreipia dėmesį į tai, kad prieglobsčio prašytojai, kurių prašymai buvo atmesti, bet jie neišvyksta iš šalies arba negali to padaryti, dažnai siekia įsikurti miestuose, kad būtų užtikrintas jų anonimiškumas. Tai gali būti socialinių ir teisėsaugos problemų šaltinis miestuose.

2.66 todėl **mano**, kad labai svarbu sukurti bendrą prieglobsčio erdvę ir prieglobsčio procedūrą, kartu nustatant vienodą asmenų, kuriems gali būti suteiktas prieglobstis, statusą.

2.67 rekomenduoja Europos institucijoms taip pat stengtis palengvinti prieglobsčio prašytojų *grąžinimą* į jų kilmės šalis. Laisvanoriškas grąžinimas turi būti skatinamas priemonėmis, padedančiomis prieglobsčio prašytojams tapti ekonomiškai

nepriklausomais. Jis **atkreipia dėmesį** į tai, kad kelete valstybių narių jau esama vietos ir regioninių projektų, kurie veikia tokiu principu. Reikėtų remti tokias programas ir skatinti keistis informacija apie taktiką ir pasiektus rezultatus.

Migracijos valdymas

2.68 **tvirtai rekomenduoja** suderinus skirtingas nacionalines politikas parengti bendrą migracijos politiką, kuri būtų susieta su *nuoseklia integracijos politika*. Šioje srityje vietos valdžios institucijoms tenka svarbi užduotis — išsaugoti ir skatinti socialinę sanglaudą.

2.69 todėl **prašo** vietos valdžios institucijų remti vykdam šią užduotį, ypač skatinant naujoviškas vietos iniciatyvas, padedančias išvengti radikalizmo ir ekstremizmo.

2.70 **mano**, kad reikėtų atkreipti dėmesį į šiuo metu vis dar neaiškų trečiųjų šalių piliečių teisinį statusą ir teises; nurodo, kad šie žmonės kelia susirūpinimą vietos valdžios institucijoms, pirmiausia integracijos politikos srityje ir atkreipia dėmesį į tai, kad ES nepriklausančių valstybių piliečiai iš Europos Sąjungos neįgyja jokių teisių darbo rinkoje, nors tai svarbi išankstinė sąlyga, lemianti sėkmingą integracijos politiką. Dėl to, Komitetas **prašo**, kad vis dėlto labai svarbu neatstumti kvalifikuotų imigrantų iš ES nepriklausančių šalių.

2006 m. vasario 16 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

Regionų komiteto rezoliucija dėl regionų komiteto politinių tikslų (2006-2008)

(2006/C 192/07)

REGIONŲ KOMITETAS,

ATSIŽVELGDAMAS į Komisijos 2005–2009 m. strateginius tikslus (COM(2005) 12 final);

ATSIŽVELGDAMAS į šešių pirmininkaujančių šalių 2004–2006 m. daugiametę strateginę programą;

ATSIŽVELGDAMAS į Komisijos komunikatą *Komisijos indėlis svarstymo laikotarpiu ir jam pasibaigus: D planas (demokratija, dialogas ir diskusijos)* (COM(2005) 494 final);

ATSIŽVELGDAMAS į protokolą, reglamentuojant⁵ Europos Komisijos ir Regionų komiteto bendradarbiavimą (DI CdR 81/2001 rev. 2);

ATSIŽVELGDAMAS į Regionų komiteto (RK) rezoliuciją dėl Komisijos darbo programos ir RK 2006 metų prioritetų;

ATSIŽVELGDAMAS į RK rezoliuciją dėl Lisabonos strategijos atgaivinimo (CdR 518/2004);

KADANGI visų RK politikos prioritetų politinis tikslas yra stiprinti Europos Sąjungos (ES) saitus su kiekvienu jos regionu, provincija, miestu ir komuna, tokiu būdu priartinant ES prie piliečių ir įprasminant sanglaudos ir solidarumo sąvokas;

KADANGI vietos ir regionų valdžios institucijos yra įgaliotos įgyvendinti didelę dalį ES politikos, jų dalyvavimas nustatant ES prioritetus ir kuriant bei įgyvendinant ES teisės aktus padeda stiprinti ES demokratinę teisėtumą;

KADANGI Regionų komitetas nori apibrėžti politinius prioritetus, kurie jo ketvirtosios kadencijos pirmojoje pusėje bus sutelkti į tris tikslus: Skatinti politinės ir piliečių Europos kūrimą — stiprinti regionų solidarumą Europos Sąjungoje — sustiprinti politinį ir institucinį RK vaidmenį

KADANGI nesitikėdamas kad Sutartis dėl Konstitucijos Europai, kurioje numatytas tiek RK, tiek vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmens sustiprinimas, galėtų įsigalioti artimiausiu laiku, privalo pirmiausia stiprinti tą vaidmenį, kuris jam patikėtas pagal galiojančias Sutartis, ypač atstovavimo vietos ir regionų valdžios institucijoms ES;

priėmė šią rezoliuciją savo 63-osios plenarinės sesijos, kuri įvyko 2006 m. vasario 15–16 d., vasario 16 d. popietiniame posėdyje.

PIRMASIS TIKSLAS

Dalyvavimas diskusijose dėl Europos Sąjungos ateities

STIPRINTI POLITINĘ IR PILIEČIŲ EUROPA

Regionų komitetas

1. **mano**, kad 2005 m. gruodžio 15-16 d. Europos Vadovų Tarybos metu pasiektas susitarimas dėl 2007-2013 m. finansinių perspektyvų skaičiais išreiškia valstybių narių vyriausybių europinių ambicijų bendrą mažiausią vardiklį. Bet Europos Sąjungai reikalingas toks biudžetas ir tokios Bendrijos programos, kurie leistų iš tikrųjų deramai perteikti Europos idėją bei jos potencialą vietos ir regionų valdžios institucijoms ir taip priartinti ES prie jos piliečių.

2. **laikosi nuomonės**, kad apmąstymų laikotarpiu turėtų būti išryškinta pažanga, kurią žada Sutarties dėl konstitucijos Europai nuostatos Europos valdymo, paprastumo ir skaidrumo Europos Sąjungoje požiūriu bei vietos ir regionų lygmens stiprinimo požiūriu, ypač kalbant apie subsidiarumo ir proporcingumo principų įgyvendinimą. Šiuo laikotarpiu taip pat turėtų atsirasti galimybė sutelkti dėmesį į:

— tuos klausimus, kurių sprendimo piliečiai tikisi iš Europos Sąjungos,

— tikrosios Europos projekto pridėtinės vertės aiškinimą ir rodymą bei visų Sąjungos piliečių aktyvesnę tarpusavio veiklą, kuriai galimybės sudaro ES sudaromos asmeninio ir profesinio tobulėjimo sąlygos.

3. **pažymi**, kad bet kokia iniciatyva, susijusi su Europos Sąjungos sutartimis turėtų būti įteisinta susitarimu, kurį pasirašytų ir RK, tokiu būdu stiprindamas demokratinį Europos projekto teisėtumą.

4. **toliau skatins** kultūrų ir kalbų įvairovę kaip vieną iš pagrindinių Europos integracijos procesą stiprinančių principų.

5. **primena**, kad 2005 m. liepos mėn. Europos Vadovų Tarybai inicijavus apmąstymų dėl Europos Sąjungos ateities laikotarpį, jis paragino pradėti decentralizuotus ir struktūruotus debatus, kurie turėtų tapti aktyvaus ir dinamiško bendravimo su piliečiais etapu.

Vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmens stiprinimas rengiant Europos teisės aktus

6. **pritaria, kad** RK turėtų aktyviau dalyvauti Bendrijos sprendimų priėmimo proceso tiek pradiniuose, tiek ir vėlesniuose etapuose bei vertinant svarbiausių Bendrijos politikos krypčių įgyvendinimo poveikį regionams, ypač:

- ankstyvajame Europos teisės aktų rengimo etape sistemingai konsultuotis su vietos ir regionų valdžios institucijomis;
- sistemingai taikyti naujojo svarbiausių Europos Komisijos iniciatyvų poveikio analizės metodą ir aktyviau dalyvauti taikant poveikio analizės metodą;
- ypatingą dėmesį skirti Bendrijos teisės aktų perkėlimui ir jų poveikiui regionų ir vietos valdžios institucijų priimamiems teisės aktams.

Geresnis stojimo į ES procesų išaiškinimas

7. 1 **yra įsitikinęs**, kad piliečių pritarimas naujų šalių stojimui į Europos Sąjungą yra tiesiogiai proporcingas ES ateičiai projekto suvokimui.

7.2 todėl **ragina** Europos Komisiją, Europos Parlamentą ir ES pirmininkaujančias šalis, glaudžiai bendradarbiaujant su vietos ir regionų valdžios institucijomis bei pilietine visuomene, skatinti ir teikti paramą informacinėms kampanijoms apie Europos Sąjungos plėtrą, vykdomoms vietos ir regionų lygiu tiek valstybėse narėse, tiek ir šalyse kandidatėse.

7.3 **pritaria nuomonei**, kad, siekiant aktyvesnių RK atstovaujama vietos ir regionų bendruomenių veiksmų aiškinant naujose šalyse kandidatėse stojimo procesą, lemiamas vaidmuo tenka vietos ir regionų valdžios institucijoms. Šis vaidmuo yra ypač svarbus, turint omenyje, kad daugumoje šių šalių pradėti decentralizacijos procesai vykdomi skirtingais būdais. Be to, RK, ypač per jungtinius konsultacinius komitetus arba kitais bendradarbiavimo būdais, turėtų ir toliau teikti paramą, siekiant padėti šalių kandidačių vietos ir regionų valdžios institucijoms prisitaikyti prie *acquis communautaire* ir dalyvaujant atvirame derybų dėl stojimo procese.

ANTRASIS TIKSLAS

REGIONŲ SOLIDARUMO EUROPOS SAJUNGOJE STIPRINIMAS

8. **pažymi**, kad Europos Vadovų Tarybos pasiektas kompromisas dėl 2007-2013 m. finansinių perspektyvų sudaro galimybę 0,37 % ES bendrų pajamų skirti struktūrinei ir sanglaudos politikai. Kadangi ši suma daug mažesnė nei reikalinga užtikrinti Europos regionų konvergenciją 27 valstybių narių ES ⁽¹⁾, RK **ragina** biudžeto valdymo instituciją pakoreguoti šią sumą. Nepaisant to, RK yra įsitikinęs, jog būtina skubiai sudaryti tarp institucinių susitarimą dėl pirmojo 2006 m. pusmečio finansinių perspektyvų, kuris leistų vietos ir regionų valdžios institucijoms pradėti bendrai su Europos Sąjunga finansuojamus projektų planavimo darbus.

Tarpvalstybinis bendradarbiavimas

9. **laikosi nuomonės**, kad plėtros ir naujosios sanglaudos politikos 2007-2013 m. sąlygomis Bendrijų teisinio pagrindo, stiprinančio Europos Sąjungos tarpvalstybinį bendradarbiavimą, sukūrimas turi pirmąją reikšmę vietos ir regionų valdžios institucijoms, nes jis didins pridėtinę vertę, padėdamas įveikti praktinius sunkumus, su kuriais šiuo metu susiduria ES vykstantys bandymai bendradarbiauti;

pabrėžia, kad svarbu priimti reglamentą dėl Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) ir pritaria Europos Komisijos pasiūlymui ir Europos Parlamento pozicijai artėjant paskutiniam derybų dėl reglamentų, susijusių su struktūriniais fondais, etapui;

ragina Ministrų Tarybą priimti susitarimus dėl ETBG ir dėl likusių su struktūriniais fondais susijusių reglamentų.

Labiau decentralizuotas Lisabonos strategijos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti įgyvendinimas

10. **dar kartą patvirtina**, kad pritaria Lisabonos strategijai kaip prioritetinei Europos Sąjungos politikos strategijai laikotarpiui iki 2010 m.

11. **pabrėžia** vaidmenį, kuris tenka Europos vietos ir regionų bendruomenėms derinant struktūrinių fondų politikos finansuojamus ir Lisabonos strategijos projektus, ⁽²⁾ ir **primena**, kad, laikantis Lisabonos Europos Vadovų Tarybos išvadų ⁽³⁾, šiuo atveju būtinas labiau decentralizuotas Lisabonos strategijos įgyvendinimas; **reikalauja**, kad vietos ir regionų valdžios institucijos nuolat dalyvautų integruotų ekonomikos augimo ir naujų darbo vietų kūrimo gairių persvarstymo ir valstybių narių nacionalinių reformų programų įgyvendinimo procesuose ir **įsipareigoja** remti šią veiklą, organizuodamas **regionų dialogą**, įvyksiantį iki Europos Vadovų Tarybos pavasario susitikimų, skirtų ES ekonominėms ir socialinėms reformoms.

⁽¹⁾ CdR 162/2004 fin.

⁽²⁾ COM 2005 (24) (EN), 11 psl.

⁽³⁾ 38 išvadų punktas.

12. **laikosi nuomonės**, kad vienodas dėmesys turi būti skiriamas visiems trims Lisabonos strategijos ramsčiams — ekonominiam, socialiniam ir aplinkos.

13. **pabrėžia** esminį Lisabonos strategijos indėlį į Europos projektą, pasireiškiantį:

- padėties darbo rinkoje gerinimu kuriant daugiau kokybiškų darbo vietų ir skatinant palankesnes moterų, jaunimo, pagyvenusių žmonių, ilgalaikių bedarbių, asmenų su negalia, rasinių ir etninių mažumų atstovų įdarbinimo sąlygas;
- moterų, jaunimo, pagyvenusių asmenų, ilgalaikių bedarbių, asmenų su negalia ir tautinių mažumų socialinės integracijos skatinimu;
- kova su skurdu ir socialine atskirtimi, kurių priežastys yra nelygybė, diskriminacija ir galimybių stoka;
- regioninės sanglaudos ES viduje stiprinimu, stengiantis labiau atsižvelgti į kaimo vietovių poreikius ir užtikrinti, kad būtų išlaikoma pusiausvyra tarp ateityje numatomų įgyvendinti miestui ir kaimui skirtų programų;
- kokybiškų viešųjų paslaugų vystymo ir investicijų į infrastruktūros kokybės gerinimą skatinimu;
- žiniomis ir naujovėmis pagrįstos ekonomikos skatinimu, įgyvendinant politiką, kuri geriau atitiktų informacinės visuomenės, mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos, švietimo ir profesinio mokymo, ypač plėtojant visą gyvenimą trunkantį mokymąsi, poreikius;
- globalizacijos sukeltų restruktūrizacijos procesų numatymu ir jų monitoringu;
- verslo kultūros ugdymo skatinimu ir mažų bei vidutinių įmonių vystymuisi palankios ekonominės aplinkos kūrimu.

Vidaus rinkos sukūrimas

14. **mano**, kad vidaus rinkos sukūrimas turi įtakos užimtumo augimui ir konkurencingumui bei spartesniam naujovių diegimui Europos Sąjungoje.

15. **ragina** Europos Komisiją toliau šalinti kliūtis piliečiams laisvai judėti, tuo labiau, kad 2006 metai paskelbti Europos darbuotojų mobilumo metais.

16. **primena**, kad būtina reikalingas horizontali bei daugelį sektorių apimanti Bendrijos kompetencija, siekiant nustatyti visuotinės svarbos paslaugų apimtį ir valdymo sąlygas; vietos valdžios institucijos privalo turėti galimybę nustatyti, kaip šios

paslaugos bus teikiamos, laikantis subsidiarumo ir vietos savi-valdos principų.

17. paslaugų direktyvos analizės taikant teisėkūros procedūrą kontekste, dar kartą ragina išskirti iš direktyvos taikymo srities visas socialines visuotinės svarbos paslaugas (sveikatos priežiūros, kovos su socialine atskirtimi ir integravimo į visuomenę, aprūpinimo socialinio būstu), kurios dažniausiai priklauso vietos ir regionų valdžios institucijų kompetencijai, jei šios paslaugos nėra komercinio pobūdžio ir neįtakoja prekybos Bendrijoje.

18. **mano**, kad transeuropiniai tinklai transporto, telekomunikacijų ir energetikos sektoriuose yra labai svarbūs tiekimo saugumui užtikrinti, taip pat siekiant išvystyti visą Europos ekonomikos pajėgumą, sujungti išsiplėtusią Europą ir pagerinti teritorinę sanglaudą.

Saugumo Europoje stiprinimas

19. **reikalauja** užtikrinti visų piliečių apsaugą ir saugumą ir **dar kartą patvirtina** visų vietos ir regionų valdžios institucijų pasiryžimą pašalinti saugumo stokos ir smurto priežastis visuose Europos miestuose ir regionuose. Šiame kontekste Komitetas **ragina**:

- stiprinti bendradarbiavimą;
- sustiprinti institucijas ir suteikti vietos ir regionų dimensijai konkretnę vaidmenį Bendrijos veikloje;
- vystyti ir tinkamai įgyvendinti strategiją, kuria siekiama skatinti kultūrų bei religijų tarpusavio supratimą ir solidarumą, padedančius kovoje su socialine atskirtimi;
- gerinti Bendrijos civilinės saugos mechanizmą, steigiant regioninius civilinės saugos centrus regionuose, kuriuose yra potenciali grėsmė; šiems centrums, be kitų misijų, būtų patikėta sukurti išpėjamojo pavojaus skelbimo sistemą, kuri taptų veiksminga prevencine priemone;
- įsteigti Europos miestų saugos observatoriją, kuris teiks kompetentingiems Europos institucijų organams informaciją apie politikos įgyvendinimą, apie saugos duomenų paieškos skatinimą ir koordinavimą bei apie jų kaupimą, apdorojimą ir analizę, skleidamas patirties ir vietos ir regionų valdžios institucijų veiklos geros praktikos pavyzdžius.
- **ragina** Komisiją gerinti naujojo Solidarumo fondo ir struktūrinių fondų veiklos koordinavimą.

TREČIASIS TIKSLAS

POLITINIO IR INSTITUCINIO RK VAIDMENS STIPRINIMAS

20. **įsipareigoja** tęsti RK reformų vykdymą, siekiant stiprinti ypatingą RK — politinės ES vietos ir regionų asamblėjos — vaidmenį.

RK įsipareigojimai institucijų bendradarbiavimo srityje

21. **įsipareigoja** bendradarbiauti su šiomis institucijomis:

21.1 Europos Parlamentu: inicijuoti daugiau demokratiškus diskusijų Europos Parlamente, stiprinant giminingų struktūrų ryšius ir bendradarbiavimą rengiant RK nuomones bei jas vykdančias;

21.2 Komisija: įgyvendinti 2005 m. lapkričio mėn. pasirašytą bendradarbiavimo protokolą⁽⁴⁾, ypač jo nuostatas dėl aktyvesnio Komiteto vaidmens ankstyvajame Bendrijos veiklos etape ir dėl sinergijos komunikacijos srityje stiprinimo, siekiant glaudesnio Europos ir jos piliečių ryšio; Komisijai priėmus Komunikacijos baltąją knygą, šiuo klausimu bus parengtas sutarties papildymas; Be to, plenarinių sesijų metu RK, siekdamas skatinti aktyvesnį abiejų institucijų dialogą pagrindiniais Europai rūpimais klausimais bei didesnės vietos ir regionų valdžios institucijų įtakos priimančias sprendimus Europos lygiu, rengs „klausimų Europos Komisijai valandą“;

21.3 Taryba: užtikrinti gerą RK narių, kurie turi posėdžiauti ir Taryboje, pakaitos funkcionavimą, stiprindamas sąveiką su pirmininkaujantiomis šalimis ir nustatydamas gaires pastovesniam bendradarbiavimui; šiame kontekste **ragina** šalis, pirmininkausiančias 2006-2008 m. pasirengti laikotarpiui iki 2009 m., pristatant strateginę daugiametę programą, analogišką tai, kurią 2004-2006 m. buvo pristacičiusios tais metais pirmininkavusios šalys.

21.4 Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu: plėtoti politinį bendradarbiavimą tose ES politikos kryptų teminėse srityse, kuriose socialiniai dalyviai ir vietos ir regionų valdžios institucijos veikia papildydami vieni kitus ir siekdamas geriau išnaudoti sinergiją, atsirandančią dėl veiklos pasidalijimo jungtinėse administracinėse bei vietos tarnybose.

RK įtakos stiprinimas

22.1 **ragina** savo narius kuo veiksmingiau išnaudoti galimybes, kurias jiems suteikia naujai skirtas biudžeto punktas, pagal kurį finansuojama jų politinė ir informacinė veikla, siekiant būti tikrais „Europos Sąjungos ambasadoriais“ savo bendrapiliečių atžvilgiu bei savo bendruomenių ambasadoriais Europos Sąjungoje.

22.2 **įsipareigoja**, kad, stengdamasis pasirinkti sritis, kuriose jis geriausiai pasiteisina ir kuriose jo veikla suteikia Bendrijos sprendimų ir teisės aktų priėmimo procesui tikrąją pridėtinę vertę, jis sieks, kad jo nuomonės būtų taikomojo pobūdžio, o taip pat įskaitomesnės ir prieinamesnės Europos piliečiams, lakoniškiau pateikiant Komiteto nuomonėse esminius politinius raginimus bei konkrečius RK pasiūlymus dėl pakeitimų Komisijos teisės aktų projektuose.

22.3 **įsipareigoja** nuosekliau stebėti tolesnę nuomonių eigą, užtikrindamas RK įtaką visuose Bendrijos sprendimų priėmimo proceso etapuose ir ypač stengdamasis pabrėžti konkrečių lemiamų punktų įtaką tada, kai pasiūlymai pateikti svarstyti bendram sprendimui priimti.

23. **paveda** savo pirmininkui pateikti šią rezoliuciją Europos Komisijai, Europos Parlamentui, Tarybai ir šalims, pirmininkausiančioms Europos Sąjungai 2006-2008 m., tai yra, Austrijai, Suomijai, Vokietijai, Portugalijai, Slovėnijai ir Prancūzijai.

2006 m. vasario 16 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE

⁽⁴⁾ R/CdR 197/2005, 11 pt.

Regionų komiteto rezoliucija dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo, suartinančio Europą raginimas priimti reglamentą dėl europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupės (ETBG)

(2006/C 192/08)

Regionų komitetas

atsižvelgdamas į EB steigimo sutarties 159 str. 3 dalį, kurioje numatyta imtis konkrečių Europos Bendrijos veiksmų, siekiant remti ekonominę ir socialinę sanglaudą;

atsižvelgdamas į EB steigimo sutarties 265 str. 1 dalį, numatančią, kad Taryba arba Komisija su Regionų komitetu konsultuojasi šioje Sutartyje numatytais atvejais ir visais kitais atvejais, ypač susijusiais su tarpvalstybinio bendradarbiavimu, kai viena iš šių institucijų mano, kad tai reikalinga;

atsižvelgdamas į 1980 metų Europos Tarybos Madrido konvenciją ir abu jos papildomus protokolus (1995 m., 1998 m.);

atsižvelgdamas į savo nuomonę, priimtą 2002 m. kovo mėn. dėl *Tarptautinio ir tarpregioninio bendradarbiavimo skatinimo strategijos išsiplėtusioje Europos Sąjungoje — pagrindinių ateities gairių dokumentas* (CdR 181/2000 fin);

atsižvelgdamas į Europos Komisijos 2004 m. liepos 14 d. priimtą *Pasiūlymą priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) sukūrimo*, COM(2004) 496 final — 2004/0168 (COD);

atsižvelgdamas į savo nuomonę dėl *Pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, įsteigiantį Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupę (ETBG) įkūrimo* (CdR 62/2004), priimtą 2004 m. lapkričio 17 d. (pranešėjas Hans Niessl, Burgenland žemės vyriausybės vadovas (AT/ESP);

atsižvelgdamas į 2005 m. birželio 21 d. Europos Parlamento pranešimą dėl *Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos pasienio bendradarbiavimo grupės (EPBG) įkūrimo* (A6-0206/2005);

atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 1 d. EPBG grupės pirmininko Giovanni Di Stasi laišką Komiteto pirmininkui Peter Straub, kuriame jis išreiškė savo paramą Europos vietos ir regionų valdžios institucijų kongreso tarybai dėl pasiūlymo priimti reglamentą, susijusį su ETBG;

atsižvelgdamas į neseniai vykusias derybas atsakingoje Tarybos darbo grupėje ir į šiuo metu pirmininkaujantios šalies tikslą 2006 m. pavasarį užbaigti derybas dėl reglamento pasiūlymo preliminaraus projekto;

vertina Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo grupę (ETBG) kaip regionams ir savivaldai naudingą ir reikalingą teisinį instrumentą, siekiant Europoje iš esmės palengvinti ir pagerinti tarptautinį, tarpregioninį ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą;

pabrėžia, kad šiuo metu įgyvendinant tarptautines, tarpregionines ir tarpvalstybines ES struktūrines programas dėl daugelio vietos ir regionų valdžios institucijų gebėjimų stokos, bendradarbiaujama remiantis vien tik džentelmeniškais susitarimais, t.y., nesant aiškaus teisinio partnerių įsipareigojimų, dėl to dažnai kyla teisinis netikrumas;

nurodo, kad 2004 m. išsiplėtus ES, nepaprastai padidėjo naujųjų valstybių narių vietos ir regionų valdžios institucijų poreikis bendradarbiauti tiek tarpusavyje, tiek ir su kitų valstybių narių tokiomis institucijomis, ir kad ES turi labiau nei lig šiol atsižvelgti į šiuos pokyčius;

dėkoja Komisijai už jos pateiktą reglamento pasiūlymą dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo, šio pasiūlymo turinį jis remia visa apimtimi;

ragina valstybes nares nutraukti diskusijas Europos Vadovų Taryboje dėl ETBG teisinio instrumento būtinumo ir įrodyti savo politinę valią iš esmės pagerinti glaudesnio tarptautinio, tarpvalstybinio ir tarpregioninio bendradarbiavimo bendrąsias teises sąlygas;

prašo šiuo metu Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujantios Austrijos dėti visas pastangas, kad būtų spartinamos derybos dėl struktūrinių fondų paketo ir kad jos būtų užbaigtos Austrijos pirmininkavimo laikotarpiu, tuo pat metu būtina išsaugoti esminį požiūrį dėl reglamento pasiūlymo;

remia Europos Parlamento patikinimą sukurti Bendrijos teisinį pagrindą tarptautiniam, tarpvalstybiniam ir tarpregioniniam bendradarbiavimui, kadangi tai atskleidžia piliečiams tikrąją Europos teikiamą naudą;

prašo savo narių nacionaliniu lygiu atsakinguose organuose ir tarp Europos Parlamento atstovų atlikti aiškinamąjį darbą, kad būtų galima toliau vesti sėkmingas derybas norint sukurti ETBG;

siūlo atsižvelgiant į ligšiolinius Tarybos darbo grupės derybų rezultatus (2006 m. sausio mėn.) ir siekiant kuo tinkamiau ir kuo plačiau taikyti reglamentą, reglamento tekste atkreipti dėmesį į šiuos dalykus:

- aiškiai pabrėžti Komisijos pareiškimе protokolui, kad įkūrus ETBG pagal reglamento nuostatas trečiųjų valstybių vietos ir regionų valdžios institucijos, kurios reglamentą perkels į savo nacionalinę teisę, galės dalyvauti tokios ETBG veikloje;
- aiškiai pabrėžti, kad partneriai galės veikti ETBG už savo valstybės ribų visose srityse, kuriose jie galėtų bendradarbiauti valstybės narės teritorijoje, tad šis instrumentas remia nediskriminavimo principą;
- aiškiai pabrėžti, kad valstybės narės negali riboti ETBG partnerių materialiosios kompetencijos, siekiant įgyvendinti ETBG reglamentą;
- aiškiai pabrėžti, kad partneriai gali įkurti ETBG be išankstinio aukštesniųjų instancijų leidimo, o valstybės narės arba šalių atsakingosios institucijos atlieka ETBG teisinę priežiūrą.

įpareigoja savo Pirmininką prieš užbaigiant darbus atsakingoje Tarybos darbo grupėje perduoti šią rezoliuciją Europos Komisijai, Europos Parlamentui, Europos Sąjungai pirmininkaujantį šaliai bei valstybių narių vyriausybėms.

2006 m. vasario 16 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE
